

KUOPIO

SEURANTARAPORTTI TAMMI-SYYSKUU 2023

Kuopion kaupunki, Talous- ja omistajaohjaus

30.10.2023

Sisällysluettelo

Kuukausiseuranta ja toteumaennuste.....	3
Ennuste vuodelle 2023.....	4
Asuntorakentaminen tammi-syyskuu.....	5
Palvelualueiden toimintakate.....	6
Koko kaupungin toimintakate.....	7
Hyvinvointialueen vaikutus 2023.....	8
Tilinpäätösennuste.....	9
Palvelualueiden seurantatekstit.....	10
Rahoituslaskelma.....	12
Verotulojen kehitys.....	13
Lainakannan kehitys.....	14
Investoinnit.....	15
Henkilötyövuosien kehitys tammi-syyskuu.....	16
Sairauspoissaolojen kehitys tammi-syyskuu.....	17
Investointien seuranta ja toteumaennuste.....	18
Talousarvion 2023 valtuustoon nähden sitovat mittarit.....	25
Johdon katsaukset.....	26
Elinvoima- ja konsernipalvelujen palvelualue.....	26
Kaupunkiympäristön palvelualue.....	27
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue.....	28
Kasvun ja oppimisen palvelualue.....	29
Keskusvaalilautakunta.....	31
Tarkastustoimi.....	31
Kuopion Tilapalvelut.....	32
Keskeisten tytäryhteisöjen osavuosisikatsaukset.....	33

KUOPIO

Kuukausiseuranta ja toteumaennuste

Tammi-syyskuu 2023

Kaupunginhallitus 30.10.2023

Ennuste vuodelle 2023

Kaupungin ylijäämän arvioidaan vuoden 2023 tilinpäätöksessä olevan 5,5 M€. Keskeisenä tekijänä on verotulojen hyvä kehitys, joka sisällytettiin kesäkuussa kaupunginvaltuuston päättämään talousarvio-muutokseen. Verotuloarviota nostettiin 8,6 M€. Ylijäämäennuste on kuitenkin ensimmäisen osavuosikatsauksen tilanteesta supistunut ja on muutettua talousarviota 4,1 M€ pienempi palvelualueiden menokasvun vuoksi.

Toteumaa uhkaa merkittävä riski, sillä pelastuslaitoksen palkkasataviin liittyvien kanteiden ratkaisuja eri oikeusasteista odotetaan tulevan vuoden loppuun mennessä, jolloin mahdolliset maksut suoritetaan jo tämän vuoden puolella ja vähintäänkin näihin varaudutaan tulosvaikuttaisesti tilinpäätöksessä 2023. Euromääräisen riskin suuruus maksimissaan tulee viemään kaupungin tilinpäätöksen selkeästi alijäämäiseksi.

Palvelualueilla selkein ero talousarvioon nähden ennustetaan syntyvän varhaiskasvatukseen. Maanvuokratuottojen ja maanmyynnistä kertyvien myyntivoittojen arvioidaan toteutuvan talousarviota paremmin, mutta vastaavasti kehittämiskorvauksiin liittyy epävarmuutta.

Verotulojen kertymään vaikuttaa palkkasumman hyvä kehitys, joka kasvattaa kunnallisveron tuottoa. Kiinteistövero on noin 10 %:n kasvussa kiinteistöjen verotusarvojen nousun myötä. Yritysten maksamat ennakkoverot ovat pienentyneet, joka on vähentänyt tilityksiä. Verotulot ovat poikkeuksellisesti tällä tasolla ja vuonna 2024 tilitykset pienenevät.

Talousarviossa 2023 on varauduttu noin 25 M€:n lainakannan kasvuun, mutta rahoitustilanne näyttää siltä, että kasvu jää noin 10 M€:oon, jolloin vuoden lopussa lainamäärä/asukas on talousarvioon merkittyä 130 € pienempi. Rahoitustuottojen ennustetta on nostettu hyvän osinkokertymän ansiosta. Korkokuluissa ja korkotuotoissa näkyy korkotason nousun vaikutus kaupungin konsernitilillä.

Asukasluku ja työllisyys

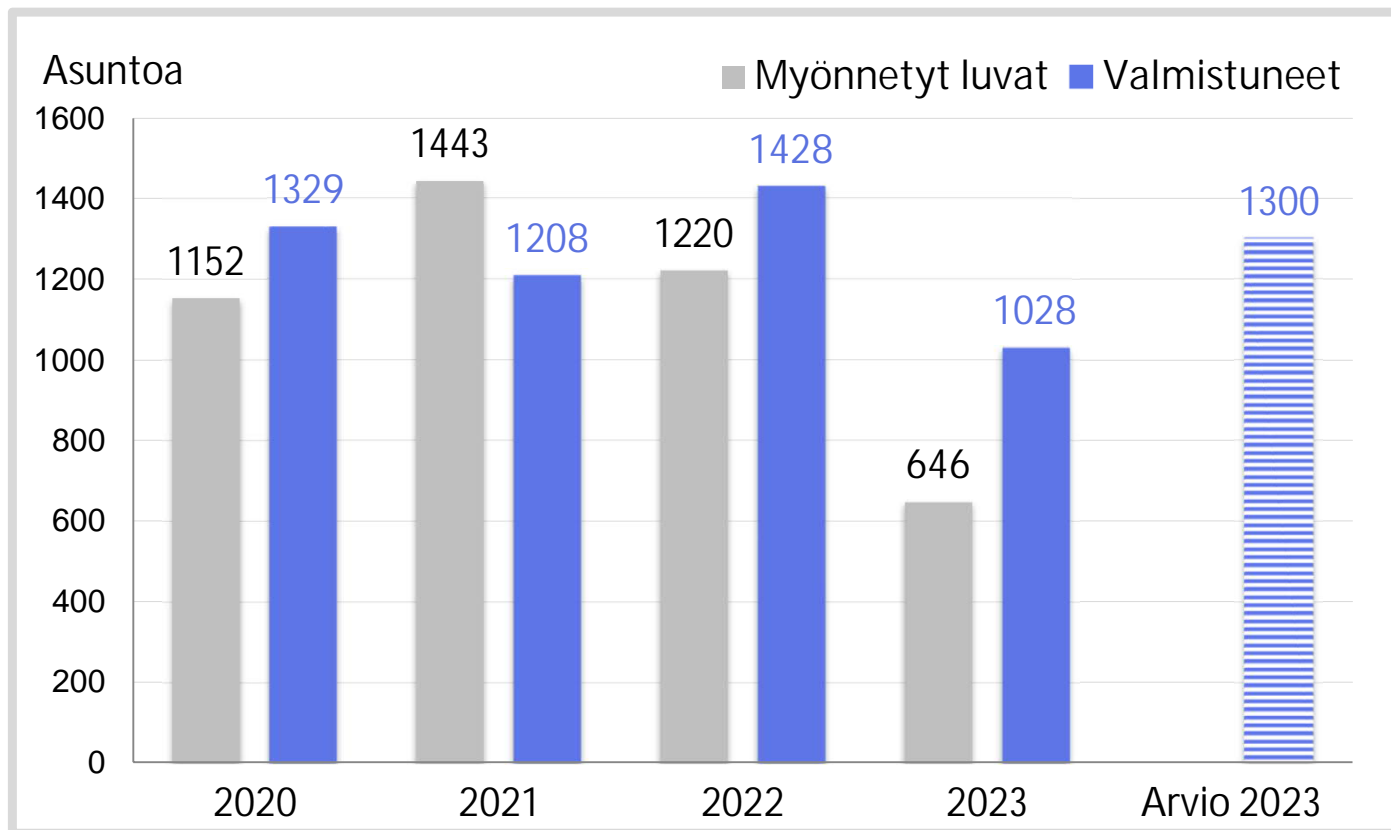
Tilastokeskus julkaisee syyskuun työttömyystiedon 24.10. ja väestötiedon 26.10. Nämä julkistetaan erillisessä katsauksessa.

Henkilöstö ja sairauspoissaolot

Vuoden 2023 tavoitteena on vähentää sairauspoissaolot 16 päivään/henkilötyövuosi. Syyskuun lopussa oltiin tavoitetasossa, kun tarkastellaan kaupunkia kokonaisuutena.

Koko vuoden henkilöstösuunnite on 3350,5 henkilötyövuotta. Tasaisen kertymän oletuksella tammi-syyskuun 2586 henkilötyövuotta johtaa 98 htv suunniteltua korkeampaan toteumaan, mikä näkyy suoraan toimintamenojen kasvuennusteessa.

Asuntorakentaminen tammi-syyskuu 2023

Tammi-syyskuussa valmistui 1028 asuntoa, joka oli enemmän kuin vuosi sitten (897).

Asuntorakentaminen hiljenee. Lupia asuntojen rakentamiseen haettiin 646, tämä oli noin 40 % vähemmän kuin vuosi sitten (1058).

Tänä vuonna lupia on myönnetty 7 kerrostalolle vuosi sitten tammi-syyskuussa 25 kerrostalolle.

Lähde: Facta kuntarekisterit

Palvelualueet 2023

Tammi-syyskuu

Toimintakate 1000 €

	2022 Tot. 30.9.	2023 Tot. 30.9.	%-ero	Ta 2023 muutettu	Ennuste 31.12.	Ero Ta/Ennuste
Keskusvaaliltk. ja tarkastustoimi	-468	-610	30,4 %	-502	-502	0
Yleishallinto	-9 892	-8 440	-14,7 %	-15 060	-15 669	-609
Elinvoima- ja konsernipalvelu	-19 080	-19 801	3,8 %	-28 167	-28 437	-270
Kaupunkiympäristö	3 212	2 465	-23,3 %	174	174	0
Hyvinvoinnin edistäminen	-33 147	-35 975	8,5 %	-47 102	-47 346	-244
Kasvun ja oppiminen	-156 417	-176 154	12,6 %	-237 775	-240 925	-3 150
josta varhaiskasvatuspalvelut	-61 134	-70 382	15,1 %	-91 220	-94 370	-3 150
josta perusopetus- ja nuorisopalvelut	-80 909	-89 007	10,0 %	-122 820	-122 820	0
Toimintakate yhteensä	-215 793	-238 523	10,5 %	-328 431	-332 704	-4 273

Toteumatieto on vertaistettu eli vuoden 2022 luvuista on poistettu hyvinvointialueen palveluiksi siirtyneet terveydenhuolto, perusturva, yleishallinnosta pelastustoimen maksuosuus, kasvun ja oppisen palvelualueelta koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut sekä elinvoima- ja konsernipalveluista lomituspalvelut.

Koko kaupunki 2023

Tammi-syyskuu

Toimintakate 1000 €

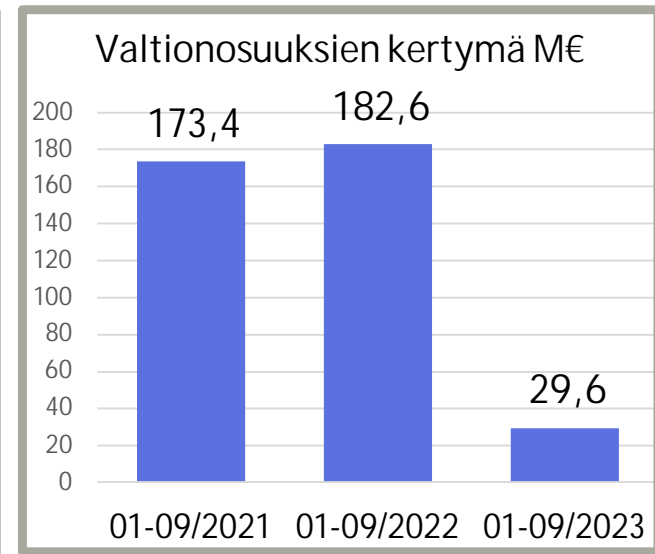
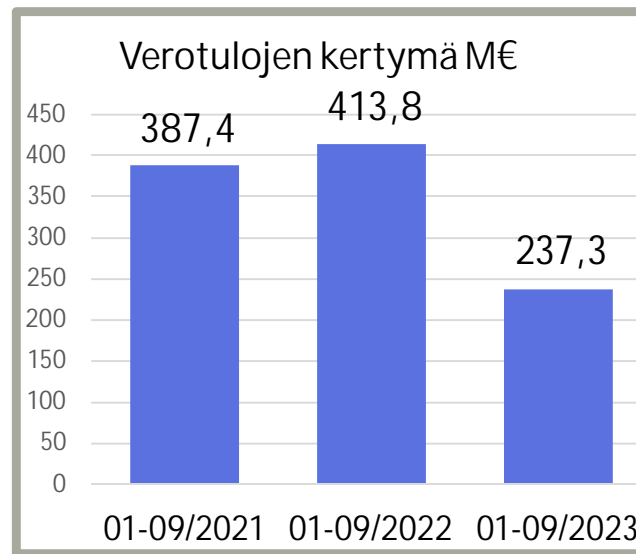
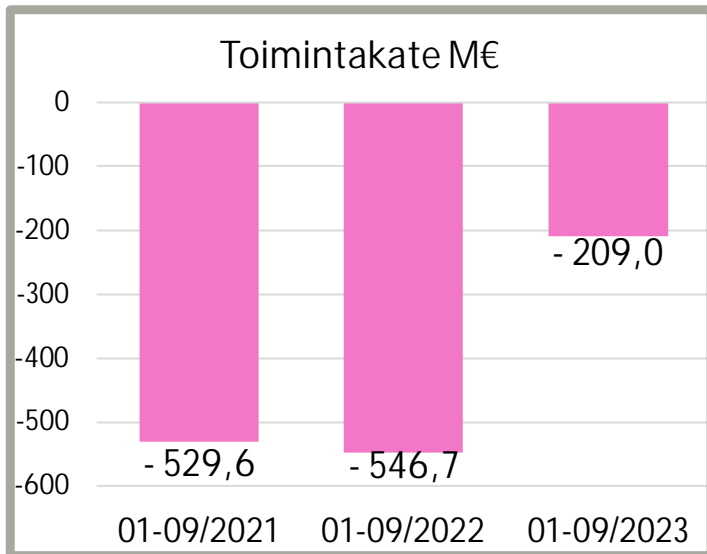
	2022 Tot. 30.9.	2023 Tot. 30.9.	%-ero	Ta 2023 muutettu	Ennuste 31.12.	Ero Ta/Ennuste
Ydinkaupunki	-215 793	-238 523	10,5 %	-328 431	-332 704	-4 273
josta toimintatuotot	75 810	71 273	-6,0 %	95 370	94 540	-830
josta toimintakulut	-291 602	-309 795	6,2 %	-423 801	-427 244	-3 443
Tilapalvelut	28 013	29 495	5,3 %	38 232	37 666	-566
josta toimintatuotot	77 552	78 673	1,4 %	104 962	105 267	305
josta toimintakulut	-49 539	-49 178	-0,7 %	-66 730	-67 601	-871
Toimintakate yht.	-187 779	-209 028	11,3 %	-290 199	-295 038	-4 839

Toimintakate heikkeni **11,3 %** tammi-syyskuussa koko kaupungin tasolla verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tuottojen ja kulujen tiedot ovat vertailukelpoiset. Vuodelta 2022 on poistettu hyvinvointialueelle siirtyneiden palvelujen tiedot.

Hyvinvointialueen vaikutus 2023

verotuloihin, valtionosuuksiin ja toimintakatteeseen

Tilinpäätösennuste 2023

Tammi-syyskuu

1000 €

	2023 Tot. 30.9.	TA 2023 muutettu	Ennuste 31.12.2023	Ero Ta/Ennuste
TOIMINTATUOTOT	149 946	200 332	199 807	-525
TOIMINTAKULUT	-358 974	-490 531	-494 845	-4 314
TOIMINTAKATE	-209 028	-290 199	-295 038	-4 839
VEROTULOT	237 260	307 000	307 000	0
VALTIONOSUUDET	29 555	39 100	39 283	183
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	6 862	8 584	9 359	775
VUOSIKATE	64 649	64 485	60 604	-3 881
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-40 554	-54 911	-55 128	-217
SATUNNAISET ERÄT				0
RAHASTOJEN MUUTOS				0
POISTOERON MUUTOS	35	50	50	0
TILIKAUDEN TULOS	24 130	9 624	5 526	-4 098

Palvelualueet - talousarvion ja ennusteen erotus

YLEISHALLINTO -0,6 M€

- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarviota heikompana.
- Jäsenkuntien lisäkanto Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän vuoden 2022 vakuutusmaksusta heikentävän toteumaa 0,5 M€.
- Edellisen vuoden terveystalouden asiakasmaksujen lisätilitykset parantavat toteumaa 0,2 M€.
- Osakkeiden myyntitappioiden ennustetaan heikentävän toteumaa 0,4 M€.
- Kehittämishankkeiden tukien ja avustusten ennustetaan toteutuvan talousarviota pienempänä 0,1 M€.
- Pohjois-Savon pelastuslaitoksen varallaolokorvauskiistan osalta on olemassa riski talousarvion ylitykselle.

ELINVOIMA- JA KONSERNIPALVELUT -0,3 M€

- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarviota heikompana.
- Työmarkkinatukimaksujen ennustetaan ylittyvän 0,35 M€ ja palkkatuetun työllistämisen ennustetaan ylittyvän 0,1 M€.
- EU-hankkeiden käsittely on rahoittajalla viivästynyt eikä kuntarahaosuuksia ole myönnetty talousarviota vastaavaa määrää. Viivästysten vuoksi tukien ja avustusten ennustetaan toteutuvan talousarviota pienempänä 0,2 M€.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ +/-0 M€

- Toimintakatteen ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- Autopaikkasopimusten tulot jäävät arvioidusta noin 2 M€ Savilahden liikuntakeskuksen maksun vuodelle 2024 siirtymisen takia.
- Maanvuokratuottojen ja myyntivoittojen ennustetaan toteutuvan talousarviota parempana, myyntivoittojen toteutumiseen liittyy talousarviovaiheessa arvioitua suurempi epävarmuus.
- Puunmyyntitulojen arvioidaan jäävän suunniteltua pienemmäksi.
- Yhdyskuntatekniikan investointien osalta on tiedossa lisähankkeita, mm. Jynkän koulun hulevesiviemärin siirto ja Pienen Neulamäen alueen jatkorakentaminen. Investointeihin varatut eurot näyttäisivät kuitenkin riittävän hankkeiden läpivientiin.

Palvelualueet ja Tilapalvelut - talousarvion ja ennusteen erotus

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN -0,2 M€

- Liikuntapalvelujen toimintatuottoihin ennustetaan alitusta -0,15 M€, Nilsiäen uimahallin osalta. Vastaavasti toimintakulut ovat 0,08 M€ alittumassa lämmityskustannusten osalta. Museokeskus ennustaa tulokertymää +0,2 M€ talousarviota paremmalta. Teatterin Homma hoituu musikaali ei ole menestynyt odotusten mukaisesti, ennustetaan -0,05M € tulojen alitusta. Musiikkikeskuksen toimintatuotot tulevat jäämään -0,25 M€ budjetista, sillä alkusyksyn lipunmyynti ei ole odotelulla tasolla, eikä orkesterin kausikorttien myynti ei ole ylittänyt koronaa edeltävälle tasolle. Kirjasto ja kansalaistoiminta ennakoivat tässä vaiheessa talousarvion mukaista toimintakatetta.

KASVU JA OPPIMINEN -3,2 M€, josta

Varhaiskasvatus -3,2 M€

- Varhaiskasvatuksessa on jouduttu lisäämään avustajien määrää talousarviota enemmän. Lisäys perustuu 1.8.2022 lakimuutokseen ja arvioituun tuen tarpeeseen. Henkilöstökulujen ennustetaan kasvavan -1,5 M€ talousarvioon verrattuna.
- Maksutuotoissa ennustetaan -0,7 M€ aleneminen 1.3.2023 voimaan tulleen lakimuutoksen myötä, jossa asiakasmaksujen tuloarvoja nostettiin.
- Lakimuutos vaikuttaa myös yksityisten päiväkotien palvelusetelikustannuksiin. Tämän hetkinen ennuste on 0,45 M€ kasvua vuodelle 2023.
- Kotihoidon tuki on ollut alkuvuonna talousarviota suurempi, kustannusennuste loppuvuodelle on kasvua 0,5 M€.

Perusopetus +/- 0 M€

- Perusopetuksen, nuorisopalvelun ja lukiopalvelun toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

TILAPALVELUT -0,6 M€

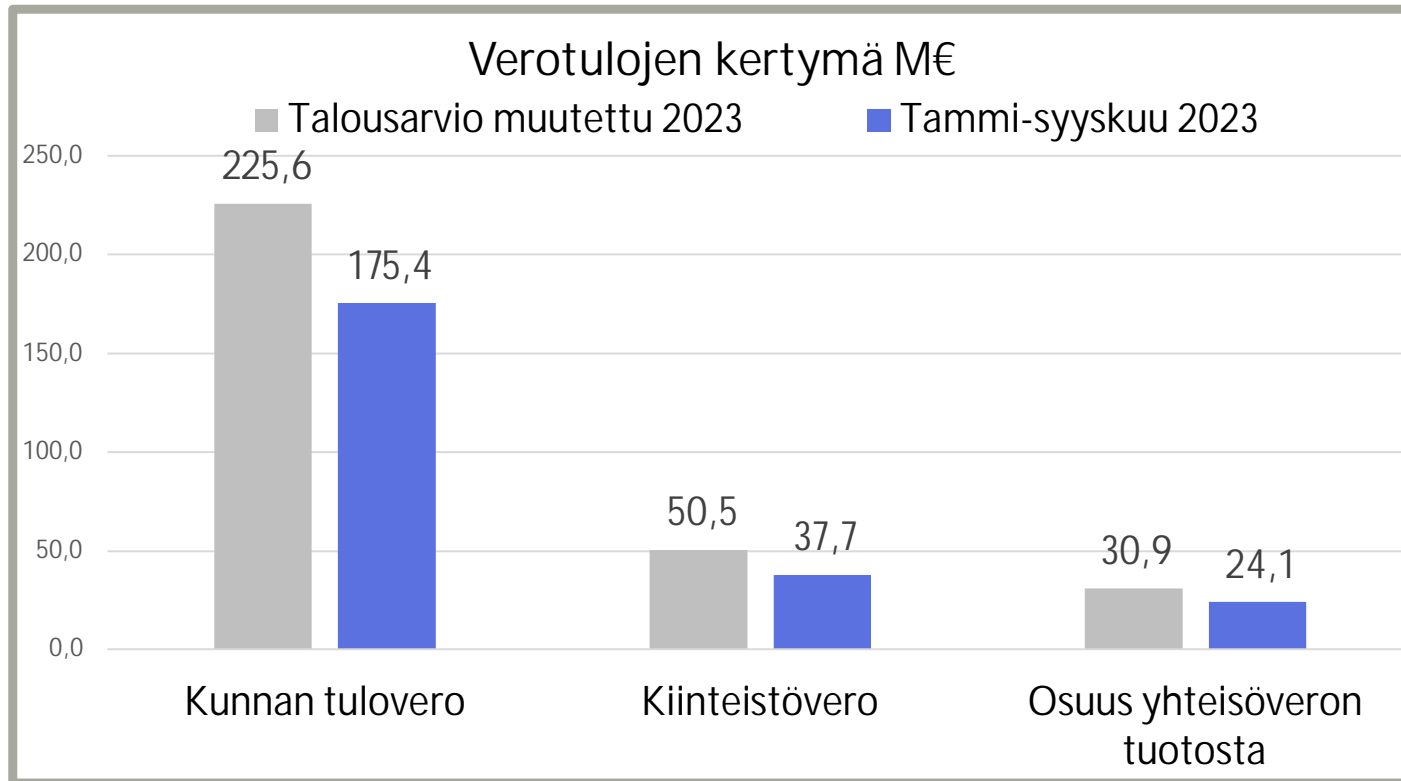
- Tilapalveluiden toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 0,6 M€ talousarviota heikompana. Energiakustannusten ennuste on 1,7 M€ ja laitoshuollon ennuste on 0,2 M€ talousarviota parempi ja vastaavasti vuokrien ja vastikkeiden kustannukset tulevat toteutumaan 2,3 M€ suurempana kuin talousarviossa. Ennusteessa on huomioitu kouluviraston myyntitappio 0,1 M€. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ennustettu 0,3 M€ talousarviota pienempänä.

Rahoituslaskelma

M€	TA + M 2023	Toteuma 30.9.2023	Ennuste 2023	Erotus TA/ Ennuste
Vuosikate	64,6	64,6	60,6	-4,0
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjaukset	-6,6	-1,2	-6,9	-0,3
Toiminnan rahavirta	58,0	63,5	53,7	-4,3
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-95,3	-54,8	-92,8	2,5
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4,2	0,3	2,2	-2,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	11,3	3,0	10,4	-1,0
Investointien rahavirta	-79,8	-51,4	-80,3	-0,5
Toiminnan ja investointien rahavirta	-21,8	12,1	-26,5	-4,7
Antolainauksen muutokset	6,5	2,2	6,5	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90,0	40,0	70,0	-20,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-64,4	-44,7	-59,6	4,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset	25,6	-4,7	10,4	-15,2
Vaikutus maksuvalmiuteen	10,3	9,6	-9,6	-19,9

Verotulot

Tammi-syyskuu

Verotuloennuste 2023
307,0 M€

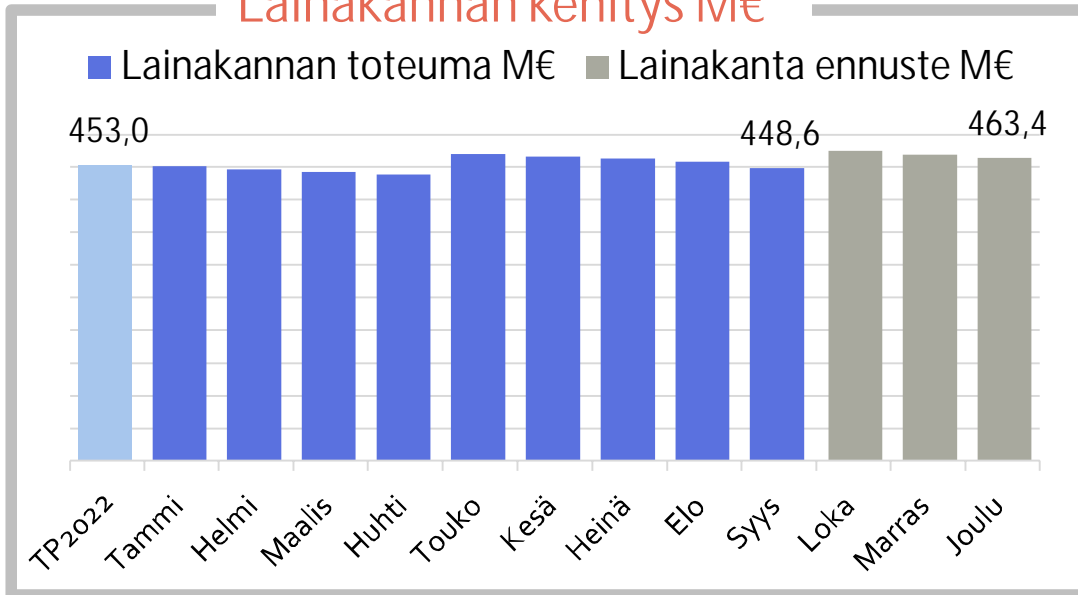
Verotulot
TA muutettu 2023
307,0 M€

Verotulojen toteuma
tammi-syyskuu 2023
237,3 M€

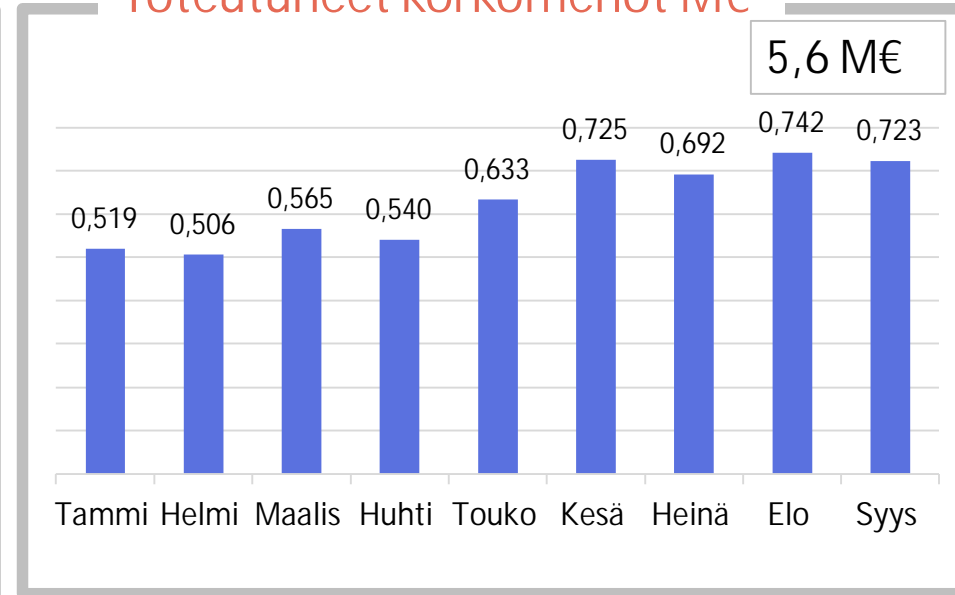
Lainakanta

Tammi-syyskuu

Lainakannan kehitys M€

Toteutuneet korkomenot M€

Lainaa per asukas
Ennuste 31.12.2023

3755 €

Lainamäärä
30.09.2023

448,6 M€

Keskikorko
30.09.2023

1,93 %
30.09.2022
0,88 %

Korkokulut
tammi-syyskuu 2023

5,6 M€
tammi-syyskuu 2022
2,1 M€

Investoinnit

Tammi-syyskuu

Investointimenojen toteuma M€

Investointimenot
Talousarvio 2023
95,3 M€

Investointimenot
Toteuma 30.09.2023
54,8 M€

Investointimenot
Ennuste 31.12.2023
92,8 M€

Rakennusinvestoinnit TOP 6

Savilahden liikunta- ja tapaht	-14,8 milj.
Riistaveden yhtenäiskoulu	-5,5 milj.
Pienet investoinnit	-4,2 milj.
Sinikellon päiväkot	-3,1 milj.
Taidemuseon kokoelmatilat	-2,1 milj.
Pääkirjaston yläpohja peruskor	-1,2 milj.

Yhdyskuntarakentaminen

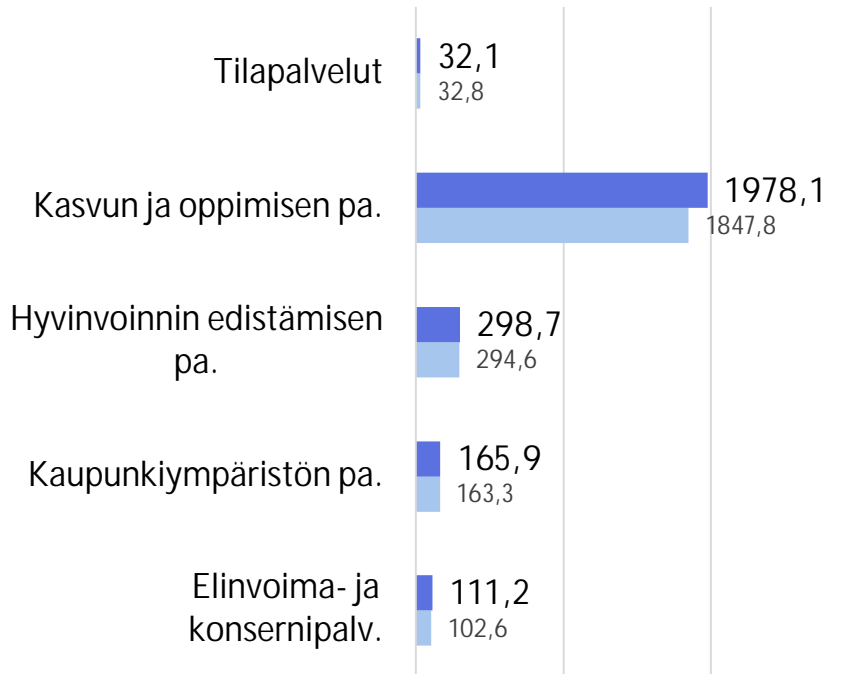
Kun.tekn./Liikenneväylät	-14,7 milj.
Liikuntapaikat	-2,8 milj.
Yl.alueet,puistot,virkistysal.	-2,0 milj.
Maa-ja vesial. par/Kaup.ymp.	-0,5 milj.
Yhteensä	-20,1 milj.

Henkilötyövuosien kehitys

Tammi-syyskuu

Henkilötyövuodet

■ 1-9/2023 ■ 1-9/2022

Henkilötyövuodet	1-9/2022	1-9/2023	Muutos	Muutos-%
Elinvoima- ja konsernipalv.	102,6	111,2	8,6	8,4 %
Kaupunkiympäristön pa.	163,3	165,9	2,6	1,6 %
Hyvinvoinnin edistämisen pa.	294,6	298,7	4,1	1,4 %
Kasvun ja oppimisen pa.	1847,8	1978,1	130,3	7,1 %
josta perusopetus	806,0	848,2	42,2	5,2 %
josta varhaiskasvatus	871,4	943,6	72,2	8,3 %
Ydinkaupunki yhteensä	2408,3	2553,9	145,6	6,0 %
Tilapalvelut	32,8	32,1	-0,7	-2,1 %
Yhteensä	2441,1	2586,0	144,9	5,9 %

Henkilötyövuodet ovat kasvaneet eniten varhaiskasvatuspalveluissa, perusopetuksessa ja lukiopalveluissa. Koko vuoden henkilöstösuunnite on 3350 htv.

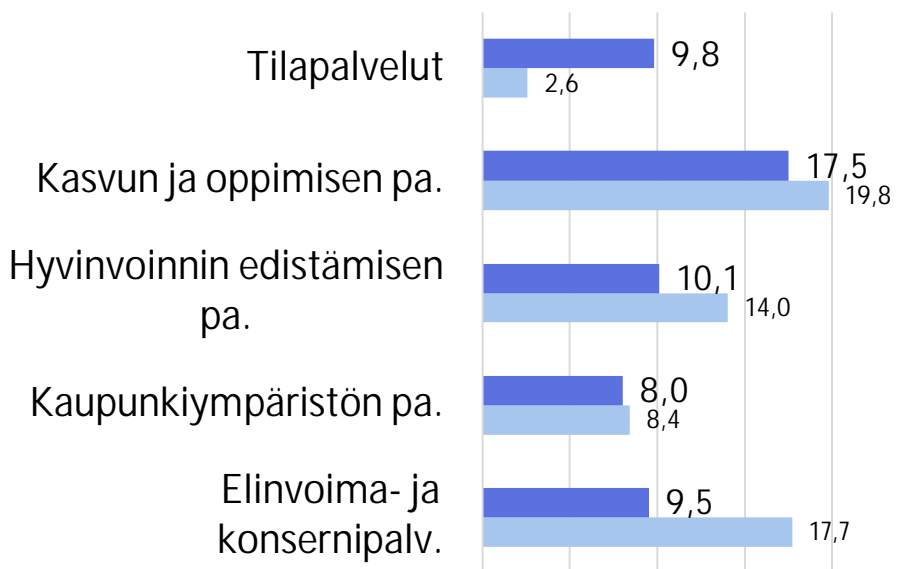
Tarkasteluajankohdan tilanne on vertaistettu poistamalla vuoden 2022 tiedoista hyvinvointialueelle siirtyneet henkilötyövuodet ja lomituspalvelu, joka siirtyi lisälmen kaupungin vastuulle.

Sairauspoissaolojen kehitys

Tammi-syyskuu

Sairauspoissaolot kalenteripv./htv

■ 1-9/2023 ■ 1-9/2022

Sairauspoissaolot
15,6 päivää / htv
tammi-syyskuu 2023

Sairauspoissaolot

kalenteripäivää / henkilötyövuosi	1-9/2022	1-9/2023	Muutos
Elinvoima- ja konsernipalv.	17,7	9,5	-8,2
Kaupunkiympäristön pa.	8,4	8,0	-0,4
Hyvinvoinnin edistämisen pa.	14,0	10,1	-3,9
Kasvun ja oppimisen pa.	19,8	17,5	-2,3
josta perusopetus	15,3	14,1	-1,2
josta varhaiskasvatus	25,7	21,6	-4,1
Tilapalvelut	2,6	9,8	7,2
Koko kaupunki pv/htv	18,0	15,6	-2,4

Tarkasteluajankohdan tilanne on vertaistettu poistamalla vuoden 2022 tiedoista hyvinvointialueelle siirtyneiden palvelujen tiedot ja lomituspalvelu, joka siirtyi lisälmen kaupungin vastuulle.

Investointiosan seuranta 30.9.2023 ja ennuste vuodelle 2023

Investoinnit 1 000 €		TA+M 2023	Tot. 30.9.	TPE 2023
ICT-hankinnat				
Tietokoneohjelmistot				
Kaupunginhallitus		Menot	-99	-99
Tietokone- ja viestintälaitteet				
Kaupunginhallitus		Menot	-692	-396
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta		Menot	-150	-40
Kasvun ja oppimisen lautakunta		Menot	-1 490	-263
		Menot yht.	-2 431	-699
Maa- ja vesialueet				
		Tulot	1 500	169
		Menot	-12 200	-634
		Netto	-10 700	-465
Yhdyskuntarakentaminen				
Lähiliikuntapaikat		Menot	-100	
Satamat		Menot	-80	-150
Kunnallistekniikka		Rah.osuus	3 000	-6
		Menot	-24 130	-14 685
		Netto	-21 130	-14 691
Yleiset alueet, puistot ja virkistysalueet		Menot	-4 680	-1 984
Liikuntapaikat		Rah.osuus		250
		Menot	-4 000	-2 845
		Tulot yht.	3 000	-6
		Menot yht.	-32 990	-19 514
		Netto	-29 990	-19 520
Koneet ja kalusto				
Kaupunkirakennelautakunta		Menot	-55	-47
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta		Menot	-1 093	-639
Kasvun ja oppimisen lautakunta		Menot	-2 692	-1 222
		Menot yht.	-3 840	-1 908
Muut aineelliset hyödykkeet				
		Menot	-80	-37
Osakkeet ja osuudet				
Kuopion Energia Oy:n pääomanpalautus		Tulot	1 600	1 605
Muut osakkeet ja osuudet		Tulot	20	71
		Menot	-915	-484
		Tulot yht.	1 620	1 675
		Menot yht.	-915	-484
		Netto	705	1 192
Ydinkaupungin investoinnit yhteensä				
		Tulot	6 120	1 838
		Menot	-52 456	-23 275
		Netto	-46 336	-47 796

Investoinnit 1 000 €			TA+M 2023	Tot. 30.9.	TPE 2023
Tilapalvelut					
Talonrakennus	Koko hanke				
Kasvun ja oppimisen palvelualue (koulut ja nuorisotilat)					
Lumit, musiikki- ja ilmaisutaidon lukio	uusi	27 200		122	122
Riistaveden kouluratkaisu	uusi	13 600	-6 560	-5 491	-6 560
Syvänniemen alakoulu ja päiväkoti (0-2)	vuokra		-50		-50
Pirtin koulun laajennus ja muutostyöt	uusi	31 000	-800	-64	-800
Hatsalan klassillinen koulu (korvaava uudisrakennus)	uusi	32 400	-400	-2	-2
		104 200	-7 810	-5 435	-7 290
Kasvun ja oppimisen palvelualue (päiväkodit)					
Länsi-Puijon päiväkoti, 4 r	uusi	5 450	-100		-100
Jynkän päiväkoti, 6 r	uusi	6 800	-300	-25	-300
Pyörön päiväkoti, 10 r	uusi	10 400	-500	-64	-500
Sinikellon päiväkoti, 10 r	uusi	9 800	-5 500	-3 089	-5 500
Saarikellon päiväkoti, 6 r	uusi	6 800	-200	-19	-19
		39 250	-6 600	-3 197	-6 419
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue					
Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskus, väestönsuoja	uusi	45 400	-18 000	-14 779	-18 000
Pääkirjaston yläpohjan peruskorjaus	peko	1 500	-1 500	-1 167	-1 500
Taidemuseon kokoelmatilat	uusi	3 400	-1 700	-2 137	-2 230
Keskuskentän jalkapallostadion	uusi			-13	-2
Väestösuojien peruskorjaukset	peko	2 800	-200		-200
		53 100	-21 400	-18 096	-21 932
Kalusto- ja valmiussuunnitelmahankinnat			-60		
Pienet peruskorjauskohteet			-7 000	-4 750	-6 500
Tulot					
Kiinteistöjen myynnit			1 600	34	1 600
Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskus, OKM:n avustus		750	525		525
Taidemuseon kokoelmatilat, OKM:n avustus		700	420	350	420
Puijon lämmitystapamuutos, ARA tuki		250	250		250
Tulot yhteensä			2 795	384	2 795
Tilapalvelut yhteensä					
	Tulot		2 795	384	2 795
	Menot		-42 870	-31 478	-42 141
	Netto		-40 075	-31 094	-39 346
Investoinnit yhteensä					
	Tulot		8 915	2 222	5 671
	Menot		-95 326	-54 753	-92 813
	Netto		-86 411	-52 531	-87 142

Merkittävien investointien seurantatekstit

Maa- ja vesialueiden hankinnat

Maanhankintaa jatketaan kaupungin tulevilla kasvualueilla. Lisäksi maata hankitaan yksittäisinä alueina täydennysrakentamisen turvaamiseksi asumista ja elinkeinotoimintaa varten. Maa-alueiden hankintaan kohdennettavissa määrärahoissa vuosi 2023 on poikkeuksellinen. Nyt toteutetaan pääosa Savon koulutuskuntayhtymän ja kaupungin väliin Mølymäen alueen maankäyttösopimukseen ja kiinteistöjen vaihtoon liittyvistä toimenpiteistä. Tämän lisäksi Savilahdessa on neuvoteltavana iso kiinteistöjen vaihtokauppa.

Yhdyskuntarakentaminen

Savilahti

Savilahden alueella jatketaan yhdyskuntatekniikan rakennustöitä. Vanhan Varikon alueella Lohkareen alueen rakentaminen on käynnissä ja ensimmäinen alue valmistuu kiinteistöjen rakentamista varten vuoden 2023 loppuun mennessä. Sarastuskaaren vihertytöt ja asfaltoinnit toteutetaan pääosin loppuun vuoden 2023 aikana.

Ydinkeskustan hankkeet

Keskustassa on käynnissä useita kohteita. Aallonmurtajankadun pysäköintialuetta ei päästy tekemään vuoden 2023 aikana ympäröivien kiinteistöjen aiheuttaman tilanahtauden vuoksi. Hanke toteutetaan vuoden 2024 aikana. Alue yhtyy pohjoisessa Itkonniemen alueeseen, jossa vesistöpenkereen rakentaminen on käynnissä ja etenee louhemassojen saatavuuden mukaan.

Haapaniemenkadun katusaneeraus Minna Canthin kadun ja Kirkkokadun välillä valmistuu vuoden 2023 aikana.

Puijonkuppeella Opistokujan osalta jäädään odottamaan kiinteistöjen valmistumista. Tällä varmistetaan, että alueen pintatyöt saadaan toteutettua yhtenäisinä eikä kiinteistöjen rakentamisen työmaaliikenne aiheuta rakenteille vaurioita. Myös osa Hatsalanpuiston vihertöistä jää odottamaan kiinteistöjen rakentamisen valmistumista. Kuntolaakson alue on pääosin tehty. Keilakujan rakentaminen on käynnissä ja valmistuu 2023 aikana.

Mølymäellä rakentaminen on käynnissä kolmen eri hankkeen tiimoilta. Mølymäen infra 2023 hanke käsittää Tasavalankadulta Keihäskadulle ulottuvan peruskorjauksen. Peruskorjauksen yhteydessä uusitaan vesi- ja viemäriverkosto, kaukolämpöputkisto sekä kadun pintarakenteet. Infrahanke jatkuu vuonna 2024. Toisena hankkeena on Mølymäen liikuntapuisto, joka valmistuu vuoden 2024 kesällä. Kolmantena hankkeena on Mølymäen viherpuistot, joka käsittää kolme erillistä viherpuistoa (Aarneenpuisto, Martti Merenmaan puisto ja Myhkyrinpuisto). Näistä puistoista Aarneenpuisto valmistuu vuoden 2023 aikana ja kaksi seuraavaa vuonna 2024.

Katujen peruskorjaukset

Telkkistentien ja Rastaantien saneeraustyöt ovat käynnissä. Rastaantien peruskorjauksesta valmistuu suunnitelmien mukaan 2/3 osaa ja peruskorjaus jatkuu keväällä 2024. Telkkistentien peruskorjaus valmistuu 2023. Kohteen rakenekerroksissa käytetään kierrätysmateriaaleja kuten esim. betonimursketta.

Niiralassa Kaikukadun peruskorjaus valmistuu urakka-alue 1-suunnitelmien mukaisesti vuoden 2023 aikana.

Sammakkolammentien peruskorjaus on käynnissä ja kohdetta rakennetaan rinnatusten Kuopion Veden vesijohtosaneerauksen kanssa. Sammakkolammentien peruskorjaus jatkuu vuonna 2024 ja päättyy Kiekkotien parkkipaikan kohdalle.

Rauhalahdentie/ Leväsentie kadunrakentamistyöt ovat käynnissä ja työt valmistuvat vuoden 2023 aikana.

Täydennysrakentaminen

Niiralan, Haapaniemen ja Siikalahden alueet

Tehdaskadun ja Saaristokadun risteysalueen suunnittelun aloituskokous oli 9.8.2023. Alueen suunnitelmat valmistuvat maaliskuussa 2024 ja kohteen rakentaminen alkaa keväällä 2024. Alueella on tavoitteena saada kunnallistekniikka rakennettua ennen mahdollisen Keskon rakentamistoiminnan alkamista.

Asuinalueiden rakentaminen

Saaristokaupunki

Saaristokaupungissa katujen vihertyöt jatkuvat kiinteistörakentamisen aikataulussa.

Hiltulanlahden ja Vanuvuoren alueet

Hiltulanlahden 3-alueen rakentaminen on käynnissä ja ensimmäinen alue Hiltulanlahti 3.1 luovutettiin rakentajille juhannusviikolla. Hiltulanlahti 3.2 ja 3.3 kohteiden rakentaminen on käynnissä ja kohteiden luovutus on 2024. Hiltulanlahden 2-alueen viimeistelytyöt jatkuvat vihertöiden osalta. Työt etenevät kiinteistörakentajien aikataulujen mukaisesti.

Liikuntapaikat

Pujon alue

Maaliaukion tekonurmikentän rakentaminen aloitettiin vuonna 2022 ja se valmistuu syksyllä 2023. Pesäpallokentän tekonurmen uusimiseen liittyvät työt aloitettiin syksyllä 2022 ja kenttä valmistui toukokuussa 2023.

Lähiliikuntapaikat sekä ulkoilu- ja leikkipaikat

Inkilänpuiston saneeraus aloitettiin kesäkuussa ja se valmistuu vuoden 2023 loppuun mennessä. Kohteeseen suunniteltu ulkoliikuntasali toteutetaan vuoden 2024 aikana. Inkilänpuiston monimuotoisuutta lisätään rakentamalla kohteeseen mm. pääskyhotelli, hyönteishotelli sekä lahoppuaitoja.

Litmasenpuiston perusrakenteet kuten valaistus, leikkivälineet ja alueelle johtavat portaat uusitaan. Alueella toteutetaan yhteisöllisyyden lisäämiseen tähtäviä suunnitteluratkaisuja mm. istutuslaatikoiden ja amfiteatterin muodossa. Alueen kunnostus jatkuu keväällä 2024.

Elinkeinoiniin liittyvät hankkeet

Etelä-Kuopion yrityspuistoon kuuluvat alueet

Tutkakadun yritystontit ovat esirakennusvaiheessa ja valmistuvat vuoden 2023 aikana. Ensimmäiset tontit on luovutettu yrityksille.

Muut yritystontit ja -alueet

Muiden alueiden osalta olisi syytä varautua mm. Matkuksen esirakentamisen vauhdittamiseen jäljellä olevien tonttien osalta. Myös muualla kaupungin alueella on vastaavia tontteja. Elinkeinohankkeille varataan vuosittainen määräraha pikaisesti käynnistyviin kohteisiin.

Maaseututaajamat

Niisiä

Tahkovooren keskustan osalta hanke lähtee rakentumaan alueen kaavoituksen ja katuhankkeiden toteutussuunnitelmien valmistumisen tahdissa. Niisiän taajaman Koulupolku rakennetaan vuoden 2023 aikana. Sataman pallokentälle rakennettava suoja-aita, toteutetaan vuonna 2024 rakennettavan lähiliikuntapaikan rakentamisen yhteydessä. Niisiässä korjataan leikkikenttä puitesopimusurakoitsijan toimesta. Leikkikenttä valmistuu vuoden 2023 aikana.

Maaninka

Maaningalla korjataan jääkiekkokaukaloa ja yhdistelmäkentän valaistusta. Kohde valmistuu marraskuun alkuun mennessä.

Juankosken alueet

Juankoskella korjataan leikkikenttä puitesopimusurakoitsijan toimesta. Leikkikenttä valmistuu vuoden 2023 aikana.

Muut kohteet

Katuvalaistuksen saneerauksessa on edetty aiempien vuosien suunnitelmien mukaisesti. Tämän vuoden toteutuneet valaisinvaihdot ovat keskittyneet pääsääntöisesti Jynkän kaupunginosan alueelle. Yhteisrakentamiskohteissa on suurimpana kohteena Puijon mäen katuvalaistus. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen valaisinten saneeraus etenee kuntokartoitusten perusteella.

Liikennevalojen investointikohteista suurimmat toteutetaan Päivärannan rampilla sekä Tulliportinkadun ja Maaherrankadun risteyksissä. Kohteet valmistuvat vuoden 2023 aikana.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen rahoitusta on käytetty liikennelaskureiden hankintaan ja asennuksiin sekä keskustan nopeusrajoitusten laajentamistoimiin.

Talonrakennusinvestoinnit

Riistaveden kouluratkaistu

Riistaveden monitoimijatalon rakennustyöt valmistuivat kesäkuussa. Kesän aikana koulurakennus on kalustettu käyttäjän toimesta ja koulutyö pääsi alkamaan uudessa koulussa elokuun puolivälissä. Vanhan koulurakennuksen purkutyöt ovat saatu valmiiksi sekä pihatyöt ovat edenneet ja valmistuvat vaiheittain lokakuussa.

Pirtin koulu

Pirtin koulun uudisrakennushankkeen osallistujien valinta kilpailullisen neuvottelumenettelyn neuvotteluvaiheeseen tehty Kh 28.8.2023 § 240. Kaupunginhallitus hyväksyi kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn Jalon Rakentajat Oy:n, Rakennusliike U. Lipsanen Oy:n ja YIT Suomi Oy:n.

Hatsalan klassillinen koulu

Hatsalan klassillisen koulun korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelma on hyväksytty kasvun ja oppimisen lautakunnassa 23.5.2023. Koska Hatsalan koululle ei ole ollut osoittaa muuta varsinaista väistötilaa uudisrakennuksen ajaksi, eikä vanhaa koulurakennusta voida käyttää rakennusprojektin aikana, on aloitettu syksyn 2023 alussa hankesuunnittelu Mölymäelle tulevasta Minna Canthin koulun korvaavasta koulurakennuksesta, jota Hatsalan koulu tulee käyttämään väliaikaistilana vanhan Hatsalan purkuprosessin ja tulevan uuden Hatsalan koulun uudisrakennusprojektin aikana. Minna Canthin koulun hankesuunnittelu valmistuu hyväksyntäprosessia varten lokakuussa 2023.

Länsi-Puijon päiväkoti

Alueen kaavoitus on edennyt suunnitellusti. Rakennushankkeessa suunnittelun aloitus on mahdollista kaavoitusratkaisujen jälkeen eli vuonna 2024.

Jynkän päiväkoti

Jynkän päiväkoti uudisrakennushankkeen osallistujien valinta kilpailullisen neuvottelumenettelyn neuvotteluvaiheeseen tehty Kh 11.9.2023 § 265. Kaupunginhallitus hyväksyi kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn Rakennusliike Lapti Oy:n, Lujatalo Oy:n ja Jalon Rakentajat Oy:n.

Pyörön päiväkoti

Pyörön päiväkodin uudisrakennushankkeen yhteistoiminnallisen KVR-urakan tarjoukset on saatu ja arvioitu. KVR urakoitsijan valinta etenee kaupunginhallituksen käsittelyyn 23.10.2023.

Sinikellon päiväkoti

Hankkeen kehitysvaihe täytti sille asetetut vaatimukset ja toteutusvaihe on alkanut toukokuussa 2023. Työmaalla on käynnissä runkotyöt. Hanke on edennyt suunnitellussa aikataulussa. Hirsirunko on kasattu sääsuojan sisässä turvassa syksyn kosteudelta.

Saarikellon päiväkoti

Alueen kaavoitus on edennyt suunnitellusti. Rakennushankkeessa suunnittelun aloitus on mahdollista kaavoitusratkaisujen jälkeen.

Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskus, väestönsuoja

Hanke on edennyt suunnitellussa aikataulussa, jonka mukaan rakennustyöt valmistuvat kesäkuussa 2024. Runkorakenteet ovat valmiit ja sisävalmistusvaihe muilta osin on käynnistynyt. Hankkeen lopullisiin kustannuksiin tulee vaikuttamaan korottavasti mm. louhinnan yhteydessä esiin tullut kallioruhje, joka aiheutti suunnitelmamuutoksia sekä viivästytti rakennustöiden aloitusta kuudella kuukaudella.

Pääkirjaston yläpohjan peruskorjaus

Korjaustöiden työmaavaihe käynnistyi toukokuussa 2023. Hanke on edennyt suunnitellussa aikataulussa ja pääosa rakennustöistä on tehty syyskuun loppuun mennessä.

Taidemuseon kokoelmatilat

Rakennus on valmistunut 28.9.2023 ja tilat on luovutettu käyttäjille. Hankkeelle on varattu vuoden 2023 talousarviossa 3,4 milj. euroa. Alkuperäinen budjetti ylittyi 0,25 milj. eurolla. Ylitys koostuu arviota hieman suuremmasta KVR-urakkahinnasta sekä hankkeeseen tulleista lisätöistä ja muutoksista. Kokonaiskustannukseksi muodostui hyllyjärjestelmän osuus huomioiden 3,65 milj. euroa.

Väestönsuojien peruskorjaukset

Kotkankallion kalliosuojasta on käynnissä kuntotutkimus.

Kalusto- ja valmiussuunnitelmahankinnat

Kalusto- ja valmiussuunnitelmahankintoja ei ole tehty alkuvuoden aikana. Kiireellisiä hankintakohteita ei ole ilmennyt, joten hankintoja ei tehdä vuonna 2023.

Pienet peruskorjauskohteet

Aloitettut hankkeet ovat edenneet suunnitellusti. Hankkeiden sisältöjä, aikatauluja ja kustannuksia on tarkennettu normaalimenettelyn mukaisesti kohteiden peruskorjausten aikana. Kokonaisuohjelman sisältöä on tarkennettu seurantajakson aikana korjauksen tarpeen, kiireellisyyden ja kokonaisbudjetin mukaan. Merkittävimpana muutoksena (noin 0,3 milj. euroa) on sataman rakennus A:n (Albatrossin) vesikaton uusimisen siirtyminen tältä vuodelta vuodelle 2024. Pienten peruskorjauskohteiden kokonaisbudjetti ennuste vuodelle 2023 on 6,5 milj. euroa.

Vuokratilahankkeet

Syvänniemen alakoulu ja päiväkoti

Syvänniemen päiväkoti ja koulu aloitti toimintansa 2.1.2023. Päiväkoti toimii kaksiryhmäisenä ja esikoulu- sekä koulutilat on suunniteltu maksimissaan noin 50 lapselle. Ensimmäinen täysi toimintakausi on aloitettu elokuussa 2023 rakennuksen ensimmäisen takuuajan vuoden ollessa käynnissä.

Talousarvion 2023 valtuustoon nähden sitovat mittarit tavoitearvoineen

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023	30.9.2023
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (matkustajaa vuodessa)	5 905 920	7 300 000	7 000 000	2 350 000	4 180 000	6 000 000
Päiväkotien täyttöaste / haja-asutusalue (%)	92	90	96	92	93	93
Päiväkotien täyttöaste / taajama-alue (%)	93	91	99	97	98	96
Teatterin ison salin täyttöaste (%)	56	54,3	70	74	63	70
Toimitilojen kokonaisneliömäärä (brm ²)	651 335	684 980	646 700	657 614	658 467	660 873
Ulkoa vuokrattujen tilojen kokonaisneliöt (m ²)	77 099	80 148	50 900	53 224	59 136	59 600

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023	30.9.2023
Kunnossapidon talvihoidon kustannukset (€/km)	7 114	7 781	7 614	-	-	7 490
Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0–6-vuotiasta lasta kohden (€)	11 491	11 680	12 271	2 897	6 402	9 860
Perusopetuksen toimintamenot euroa per 7–15-vuotias lapsi (€)	9 989	10 189	10 958	2 448	5 612	8 268
Kansalaisopiston nettokustannus €/opetustunti (€)	73,5	75,3	76,8	40,2	69,5	76,1
Keskimääräinen tilakustannus (€/brm ² /kk)	10,74	11,24	11,31	11,42	11,28	11,22
Työmarkkinatuen kuntarahoitusosuus (M€)	12,639	11,853	11,964	2,995	6,015	9,077

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023	30.9.2023
Kunnossapidon talvihoidon asiakastyytyväisyys (Asteikko 1–5)	3,72	3,63	3,6	-	3,65	3,65
Varhaiskasvatukseen osallistuminen 0–6-vuotiaista (%)	75,5	78,5	74,0	77,3	78,4	77,2
Kirjastopalvelujen lainat/asukasmäärä (kpl)	16,8	16,2	17,6	4,4	8,2	12,2
Alle 20-vuotiaiden asiakaskäyntien määrä Kuntolaakson uimahallipalveluissa (kpl)	107 199	126 523	105 000	39 338	65 759	90 737
Purettujen rakennusten kokonaisneliöt (brm ²)	13 269	3 082	6 700	0	1 909	5 466

Elinvoima- ja konsernipalvelujen palvelualue

Kaupunginjohtaja Soile Lahden katsaus ajalta 1.1.–30.9.2023

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä käynnistettiin talouden tasapainotusohjelman valmistelu ja toukokuussa valmistui talouden tilannekuvaselvitys, joka toimii pohjana talouden tasapainotusohjelmatyön valmistelulle. Talouden tilannekuvaselvitys sisältää ennusteen kaupungin talouden kehityksestä ja investointikyvystä sekä lainamäärän kehityksestä vuosina 2023–2032. Tilannekuvaselvitys sisältää myös toimenpidesuositukset talouden tasapainottamiseksi. Selvitystä hyödynnetään talouden tasapainottamisohjelman 2024–2027 valmistelussa.

EU-hankkeiden käsittely on viivästynyt ELY-keskuksissa ja Pohjois-Savon liitossa, minkä takia kuntarahaosuuksia ei ole myönnetty talousarviota vastaavaa määrää. Ensimmäiset rahoituspäätökset ovat tulleet vasta kesäkuussa. Rahoitettava hankkeiden määrä tulee tällä ohjelmakaudella olemaan runsas, johtuen mm. oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF). Hankkeiden osalta talousarviomuutosten arviointi on siten haastavaa, mutta on varsin todennäköistä, että kuntarahoitus ei tule toteutumaan täysimääräisenä vuonna 2023. Yrityspalvelun tukien ja avustusten ennustetaan alittuvan 0,2 milj. euroa talousarviosta.

Edunvalvonta alkuvuonna kohdistui erityisesti uuteen hallitusohjelmaan. Hallitusohjelma pitää sisällään Kuopion kannalta myönteisiä asioita, kuten esim. V5 parantamisen välillä Leppävirta–Kuopio sekä MAL- ja innovaatioekosysteemisopimusten jatkumisen. Ohjelmakirjausten yleispiirteisyyden vuoksi hallitusohjelman toimeenpanoon tulee jatkossa vaikuttaa aktiivisesti.

Työllisyyspalvelun toiminta on toteutunut pääosin suunnitellusti. Palkkatuetussa työllistämässä määrärahoja siirtyi sote-palveluiden mukana hyvinvointialueelle, mutta asiakkaiden työllistämistä ei ole saatu pudotettua vastaavasti. Työllistämisen määrärahojen ennustetaan ylittyvän 0,1 milj. euroa. Asiakasohjaus kuntouttavaan työtoimintaan on edelleen kankeaa ja odotusaika pitkä. Tämä vaikuttaa negatiivisesti työmarkkinatukimaksujen kehitykseen. Työmarkkinatukimaksujen arvioidaan ylittyvän 0,35 milj. euroa.

Rikos- ja riita-asioiden sovittelutoiminnan järjestäminen siirtyi kaupunginkanslian alaisuuteen 1.1.2023. Yhden määräaikaisen sovittelun ohjaajan palkkamäärärahat eivät sisällyneet alkuperäiseen talousarvioon. Palkkamäärärahoja vastaan saadaan valtiolta avustus, joten muutoksella ei ole vaikutusta palvelualueen toimintakatteeseen.

Haltuun-projektin toimeenpano on edennyt alkuvuoden aikana suunnitellusti. Toimeenpano on jaettu kahteen vaiheeseen ja osa johdon tukipalveluista on keskitetty 1.4. alkaen talousjohtajan, tietohallintojohtajan ja henkilöstöjohtajan alaisuuteen. Toimintaprosessien kehitystyötä on tehty kaikilla palvelualueilla. Haltuun-projektin myötä tehtävistä palvelualueiden välisistä henkilöstösiirroista aiheutuvat talousarviomuutokset on päätetty valtuustossa kesäkuussa. Toimeenpanon 2. vaihe henkilöstöjärjestelyineen oli määrä toteuttaa 1.10. mennessä. Henkilöstövaihdojen ja hallintosääntötyön viivästymisen myötä hankkeen aikataulua on jouduttu siirtämään vuoden loppuun.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa on kasvattanut talouden tilannekuvaan liittyvää epävarmuutta. Poikkeuksellinen tilanne heijastuu yritysten näkymiin ja yritysten odotukset ovat laskeneet. Kuopion seudun elinkeinoelämän suhdannenäkymät ovat pysyneet heikkoina ja asuntorakentamisen volyyymi on hiipunut. Yritystonttikysyntä on pysynyt kuitenkin hyvänä ja osa yrityksistä investoi edelleen toimitiloihin, koneisiin ja laitteisiin. JTF-rahoitus kirittää yritysten investointeja myönteisellä tavalla, mutta rahoituspäätöksien käsittelyjen hitaus aiheuttaa epävarmuutta investointien toteutumiseksi.

Henkilöstön vaihtuvuus vaikeuttaa tiedolla johtamisen kokonaisuuden kehittämistä. Lisäksi henkilöstön vaihtuvuus ja pieni henkilöstöresurssi aiheuttaa riskin työnantajapalvelun strategisten tavoitteiden toteutumiseksi.

Kaupunkiympäristön palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllösen katsaus ajalta 1.1.–30.9.2023

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Korko- ja kustannustason nousu vaikuttaa rakentamiseen ja mm. asuntojen kysyntään. Tämän vuoksi maankäyttö- sopimuskorvausten ja myyntivoittojen toteutumiseen liittyy talousarviovaiheessa ennakoitua suurempaa epävarmuutta. Tavoitteen saavuttaminen on epävarmaa ja on riippuvainen kaavahankkeiden etenemisestä. Tällä hetkellä kuitenkin tavoite arvioidaan saavutettavan.

Myyntivoittotavoite asetettiin talousarviovaiheessa korkealle tasolle. Myyntivoittotavoitteen toteutuminen edellyttää euromääräisesti suurten vaihtokauppojen toteutumista Mölymäellä ja Savilahdessa. Vaihtokauppojen toteutuminen ajoittuu vuoden viimeiselle kolmannekselle. Vaihtokauppojen toteutuessa myyntivoittojen arvioidaan toteutuvan yli miljoona euroa talousarviota suurempina.

Maanvuokratuloja ennakoidaan kertyvän noin 1,5 milj. euroa arvioitua enemmän. Kasvu aiheutuu pääasiassa inflaation kiihtymisestä. Autopaikkasopimusten tulot jäävät arvioidusta noin kaksi miljoonaa euroa Savilahden liikuntakeskuksen maksun vuodelle 2024 siirtymisen vuoksi.

Investointien osalta on tullut pari ennakoimatonta investointikohdetta, joihin ei talousarvion laadinnan yhteydessä osattu varautua. Jynkän koulukiinteistön laajentamisen yhteydessä jouduttiin siirtämään kiinteistön läpi menevää hulevesiputkea. Pienen Neulamäen alueella on tonttikysynnän vuoksi päädytty esirakentamaan Tutkakadun varren yritystonttia.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kustannustason nousu ja vaikea markkinatilanne vaikuttavat väistämättä tonttien luovutusmääriin. Suurin vaikutus näkyy rivi- ja kerrostalotonttien kohdalla, mikä heijastuu asuntotuotantotavoitteen toteutumiseen. Asuntotuotannon hiipuminen ja epävarmuus ovat vaikuttaneet myös rakennuslupien määrän vähenemiseen. Rakennuslupia on tullut vireille kesälomien jälkeen 30 % vähemmän kuin vastaavana ajankohtana aiempina vuosina. Aloitettuja rakennuksia on puolet vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Mestarin kanssa sovittujen uusien kunnossapidon alueurakkasopimusten (eteläinen ja keskustan alue) osalta kustannusten nousu jäi odotettua alhaisemmaksi.

Korjausvelan määrä kasvaa edelleen, ellei siihen reagoida nopeasti. Tämä näkyy talven jälkeen katujen sekä jalankulku- ja pyöräilyväylien erilaisina vaurioina, erityisesti urautumisena. Iso osa 1970-luvulla rakennetuista silloista on myös tulossa käyttöikänsä päähän. Korjausohjelmaa siltojen osalta valmistellaan investointien suunnittelun yhteydessä.

Henkilöstöressurssien niukkuus joissain palveluissa aiheuttaa riskin sekä talouden, että strategisten tavoitteiden toteutumiselle. Henkilöstön suuri vaihtuvuus voi aiheuttaa viivästyksiä aikatauluissa ja hiljaisen tiedon siirtymisessä.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.–30.9.2023

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kirjastopalveluissa ei ole olennaisia poikkeamia talousarvioon. Tulotavoite on saavutettu myös vuokratulojen ja muiden tulojen suhteen (myöhästymismaksut). Koko vuoden aikana käytettäviä hankerahoja on siirtynyt edelliseltä vuodelta ja saapunut uusia.

Museopalveluissa tulojen ennustetaan toteutuvan 0,15 milj. euroa yli talousarvion (pääsylipputulot, museokauppojen myyntituotot). Valtionavustuksia hankkeisiin on saatu ennustettua enemmän, mutta ne eivät tule vaikuttamaan toimintakatteeseen.

Liikuntapaikkojen ennusteen mukaan tulot jäävät talousarviosta noin 0,15 milj. euroa, mikä johtuu Tahko Span heikommasta tulokertymästä.

Kansalaistoiminnan hankerahoituksen toteuma ennustetaan olevan 0,2 milj. euroa talousarviota parempi. Muiden tuottojen toteuma ennakoidaan 0,2 milj. euroa yli talousarvion, mikä johtuu saaduista testamenttivaroista. Menopuolella hankerahoituksen kasvu ja testamenttivarojen käyttö lisäävät kuluja.

Kansalaisopiston kurssitulokertymä alkuvuoden osalta on hiukan parempi edelliseen vuoteen verrattuna. Pieniä muutoksia eri kustannuslajien välillä.

Syksyn teatterin näytännöt ovat lähteneet hyvin käyntiin. Homma hoituu -musikaali ei ole menestynyt ihan toivotun mukaisesti. Isä-näytelmä on ylittänyt odotukset, mutta tämä on pienellä näyttämöllä. Ennusteen mukaan tulot tulevat jäämään hiukan talousarviosta.

Syksyn lippumyynti musiikkikeskuksella ei ole odotetulla tasolla, jolla olisi saatu korjattua kevään heikompaa myyntiä. Ostokäyttäytyminen on muuttunut niin, että liput ostetaan viime tipassa. Orkesterin kausikorttien määrä ei ole palautunut koronaa edeltävälle tasolle. Tulokertymän ennustetaan jäävän 0,25 milj. euroa talousarviota heikommaksi.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Taidepalveluiden toiminta painottuu vahvasti syksyn tuotantokauteen, mikä tekee haavoittuvaiseksi mahdollisille häiriöille, kuten esimerkiksi näytäntöjen peruuntumisille sairaustapausten takia.

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.–30.9.2023

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut alenivat lakimuutoksen myötä 1.3.2023 alkaen, minkä johdosta asiakasmaksutuotot laskevat arviolta noin 0,7 milj. euroa koko vuoden osalta. Samalla palvelusetelikustannukset nousivat ja kasvu on arviolta noin 0,45 milj. euroa koko vuoden osalta.

Elokuussa 2022 voimaan tullut lakimuutos lapsen oikeudesta tarvitsemaansa tukeen on lisännyt avustajien tarvetta. Kustannusnousu tästä johtuen on arviolta 1,5 milj. euroa vuoden 2023 osalta.

Kotihoidon tuen kustannuksien ennustetaan nousevan 0,5 milj. euroa koko vuoden osalta.

Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolot ovat olleet edelleen korkealla tasolla ja sijaismäärärahoihin voi tulla ylitystä. Varahenkilöstön määrää kasvatettiin kevään aikana lisäämällä 12 varahenkilöä. Tällä hetkellä varahenkilöitä on yhteensä 30.

Palvelujen kysyntä vaihtelee alueittain ja suurin pula hoitopaikoista on eteläisessä Kuopiossa. Saaristokaupungin paikkapulaan vuokrattiin elokuussa 2023 lisätilaa neljän ryhmän verran.

Perusopetuksen ja lukiopalveluiden osalta ei toimintakustannuksissa ole merkittäviä muutoksia talousarvioon nähden.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentaminen voi lisätä varhaiskasvatukseen osallistumista ja siten tarvetta lisähenkilöstölle sekä -tiloille. Lisäksi maailman epävakaa tilanne voi lisätä maahanmuuttajien ja pakolaisten määrää varhaiskasvatuspalveluissa.

Laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttaminen on vaikeaa henkilöstön suuren sairauspoissaolomäärän ja sijaisten saatavuuden vaikeuden vuoksi. Henkilöstön poissaolot ovat vaikeuttaneet niin palvelun järjestämistä kuin henkilöstön täydennyskoulutuksiin osallistumista. Kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus on heikkoa, mikä osaltaan heikentää varhaiskasvatuksen laatua.

Koronapandemia ja maailmantilanne ovat pitkäkestoisesti vaikuttaneet lasten ja nuorten hyvinvointiin ja käyttäytymiseen. Uudenlaiset ja moninaiset tarpeet sekä resurssien riittämättömyys aiheuttavat riskin strategisten tavoitteiden saavuttamiselle. Myös laaja palveluverkko aiheuttaa riskin laadukkaan palvelun tuottamiselle, sillä sijaisia ja kelpoista henkilöstöä ei kaikkialle ole saatu. Lisäksi laaja verkko aiheuttaa osaltaan riskin resurssien riittävyydelle ja siten tavoitteiden toteutumiseksi.

Henkilöstön saatavuuden heikentyminen näkyy laajemminkin opetuspalveluissa. Erityisesti reuna-alueiden rekrytoinnit ovat osittain pitkittyneet ja kelpoisen henkilöstön saanti vaikeutunut, varsinkin määräaikaisiin tehtäviin. Vuoden aikana on syntynyt uusi ilmiö, kun opettajan virkoihin ei ole saatu edes ei-kelpoisia hakijoita useidenkaan rekrytointikierrosten tuloksena. Koulunkäynninohjaajien irtisanoutuminen on lisääntynyt, koska työllisyysmahdollisuudet esimerkiksi terveydenhuollossa tai varhaiskasvatuksessa on hyvät. Osasyynä irtisanoutumisiin voi olla se, että pääosalla koulunkäynninohjaajista ei ole täyttä viikkotuntimäärää vaan he työskentelevät osa-aikaisina. Tukea tarvitsevien määrän kasvu sekä koulunkäynninohjaajien lomautuksista luopuminen on aiheuttanut riskin koulunkäynninohjaajille varatun määrärahan ylittymisestä.

Pitkittyneestä sotatilanteesta johtuen perusopetukseen valmistavia luokkia joudutaan aiemmasta suunnitelmasta poiketen jatkamaan pidemmäksi ajaksi.

Syksylle jouduttiin nopealla aikataululla käynnistämään kaksi uutta TUVA-ryhmää, S2 eli suomi toisena kielenä - TUVA ja pajamuotoinen TUVA. Näihin ei voitu varautua talousarvion laadinnan yhteydessä ja ne aiheuttavat lisäkustannuksia koulutuksen järjestäjälle.

Keskusvaalilautakunta

Eduskuntavaalit järjestettiin 2.4.2023. Keskusvaalilautakunnan toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Tarkastustoimi

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaan mm. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kaupungin ulkoisesta valvonnasta kuntalain, hallintosäännön ja tarkastustoimiston toimintasäännön mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista, saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi ja julkaista yhteenveto sidonnaisuuksista kaupungin verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunnan alaisena hallinnon ja talouden tarkastusyksikkönä toimii tarkastustoimisto (2 htv), jonka tehtävänä on Kuopion kaupungin hallintosäännön 90 §:n mukaan valmistella tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat ja toteuttaa hallinnon ja talouden tarkastusta sekä avustaa tilintarkastajaa. Tarkastustoimiston tehtävistä säädetään tarkemmin tarkastustoimiston toimintasäännössä.

Tarkastuslautakunta on valmistellut tilivuoden 2022 arviointikertomuksen, joka on käsitelty kaupunginvaltuustossa 15.5.2023. Kaupunginhallitus on valmistellut arviointikertomuksessa esille nostetuista kysymyksistä vastineet kaupunginvaltuustolle. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt vastineet sekä tarkastuslautakunnan laatiman väliarvioinnin kokouksessaan 18.9.2023.

Tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arviointityö etenee työohjelman mukaisesti.

Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Kuopion Tilapalvelut

Toimitilajohtaja Hannu Väänänen katsaus ajalta 1.1.–30.9.2023

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Kuopion Tilapalveluiden toimintamenot tulevat toteutumaan talousarvion mukaisesti. Vuokrat ja vastikkeet tulevat toteutumaan selkeästi talousarviota suurempana, mutta vastaavasti energiakustannukset ovat toteutuneet talousarviota pienempänä. Toiminnallinen tulos tulee toteutumaan noin 0,8 milj. euroa talousarviota heikompana.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Toimintaympäristöön vaikuttaa globaali kriisi Ukrainan sota. Sen vaikutukset näkyvät energian ja rakennusmateriaalien hinnassa ja saatavuudessa, joilla voi olla vaikutusta meneillään olevien hankkeiden kustannuksiin ja valmistusaikatauluihin. Myös kiinteistöjen ylläpito- ja korjauskustannukset ovat nousseet mm. tehtyjen palkkatkaisujen takia. Asuntomarkkinoilla oleva häiriö ei ole vaikuttanut rakentamiskustannusten alenemiseen, vaan rakennuskustannusten kokonaisindeksi on jatkanut nousuaan. Seurantajakson aikana käynnissä olleet toimitilahankkeet ovat edenneet suunnitellusti aikataulujen puitteissa toimintaympäristön häiriötekijöistä huolimatta.

Energiamarkkinoiden epävarmuus on näkynyt nousevina kustannuksina ja hintatason nousu tulee vaikuttamaan merkittävästi vuoden 2023 energiakustannuksiin. Sähkö- ja lämmitysenergian hinnannoususta aiheutunutta kustannuspainetta on onnistuttu laimentamaan tehtyjen energiansäästötoimenpiteiden avulla. Tulevia hintariskejä pienennetään kaupunkitasoisen energiansäästöohjelman toimenpiteiden jatkamisella.

Keskeisten tytäryhteisöjen osavuosikatsaukset

Konserniyhteisöjen tulee omalla toiminnallaan tukea kaupungin strategia toteutusta.

Kaikkia konserniyhteisöjä koskevat seuraavat yhteiset tavoitteet:

- Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen
- Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen mm. harjoittelupaikkoja tarjoamalla
- Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen investoinneissa, hankin-noissa ja palvelutuotannossa

Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan johdon katsauksessa.

A. Kuopio-konsernin strategiset yhtiöt

Kuopion Energia -konserni

Tehtävä: Tukkusähkön ja kaukolämmön myynti, sähkön ja lämmön tuotanto sekä sähkön siirto

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto	M€	111,8	123,0	105,0	80,7	116,0
Tuloutus omistajalle	M€	8,9	9,2	9,0	7,4	9,0
Käyttökate-%	%	45,1	38,7	35,0	41,0	31,2
Omavaraisuusaste	%	31,0	31,1	35,0	40,0	35,0

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	111,8	123,0	105,0	80,7	116,0
Investoinnit M€	12,2	18,5	15,0	13,5	17,0
Myynti kaupungille M€	6,9	5,5	6,0	3,6	6,0
Takaukset kaupungilta M€	55,3	48,8	42,3	41,5	38,5
Kaupungilta saadut lainat M€	119,1	115,0	111,1	113,0	111,0
Tilikauden tulos M€	18,9	16,8	5,0	12,0	7,8
Osingot ja korot kaupungille M€*	8,9	9,2	9,0	6,0	9,0
Henkilöstönlukumäärä 31.12. (sis. määräaikaiset)	133	132	130	133	130

*Oletus: maksetut osingot tarkastelukautena edellisen vuoden tuloksesta

Sisältää myös pääomapalautuksen 1,6 M€ ja takausprovisiot

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Kuopion Energia-konsernin liikevaihtoennuste on noin 116 milj. euroa. Koko vuoden liikevoittoennuste on noin 16 milj. euroa, ja se alittaa budjetoidun liikevoiton noin 3,9 milj. eurolla. Heikompi tulos perustuu sähkön tukkumarkkinoilta saatuaan budjettia alhaisempaan hintatasoon sekä kustannusnousuun.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Päästöoikeuksien ja polttoaineiden hintojen nousu sekä sähkön markkinahinnan lasku konkretisoituivat tulokseen vaikuttavasti. Alhainen sähkön hinta on myös johtanut Haapaniemen voimalaitoksen sähköntuotannon ajoittaiseen rajoittamiseen. Vaikka kesän turvetuotanto jäi noin 50 %:iin tavoitteista, on uhka kaukolämmön tuotantoon tarvittavien kotimaisten polttoaineiden loppumisesta väistynyt. Venäjän tuontia sekä turvetta korvaavan energiapuun hankinnassa on onnistuttu ja polttoaineiden tarve on vähentynyt sähköntuotannon rajoittamisen vuoksi.

Geopoliittisen tilanteen kiristyttyä on varautumistasoa nostettu huoltovarmuuskeskuksen ohjeistuksen mukaisesti. Yksi kiristyneen tilanteen vaikutuksista on keskeytysvakuutusturvan merkittävä heikkeneminen. Heikkenemisen syynä ovat häiriöt jälleenvakuutusmarkkinoilla. Valmistelutyö vakuutusten uudelleenjärjestelemiseksi on käynnissä

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:

Kuopion Energia -konserni rekrytoi liiketoimintalähtöisesti, jolloin rekrytointitilanteissa toiminnan jatkuvuus, huoltovarmuus ja liiketoiminnan tarve ratkaisevat henkilövalinnat.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen:

Kesätyöntekijöitä on tänä kesänä 16, ja pinnäytetöitä on työn alla useita eri liiketoiminnoille. Työnantajamielikuvan kehittämistoimenpiteet käynnissä.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Konsernin strategian mukaisesti turpeen käyttöä energian tuotannossa korvataan biopolttoaineilla kasvavassa määrin. Uusia, polttamista korvaavia tapoja tuottaa kaukolämpöä selvitetään jatkuvasti. Jäähdytysratkaisujen myynti on vahvassa kasvussa. Sekä Savilahden alueen kaukojäähdytys että kiinteistökohtainen lämpöpumppuperusteinen jäähdytys ovat toteutukseltaan erittäin energiatehokkaita.

Kuopion Pysäköinti Oy

Tehtävä: Harjoittaa pysäköintiliiketoimintaa ja liiketilojen vuokrausta

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto	M€	3,5	3,8	3,4	2,9	3,8
Tilikauden tulos	M€	-0,03	0,3	-0,2	-0,2	-0,2
Omavaraisuusaste	%	87,8	89,4	85,3	91,0	90,0

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	3,5	3,8	3,6	2,9	3,8
Investoinnit M€	0,5	9,8	0,1	0,1	0,1
Takaukset kaupungilta M€	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1
Kaupungilta saadut lainat M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos M€	-0,03	0,30	0,0	-0,2	-0,2
Henkilöstönlukumäärä 31.12.	6	6	6	6	6

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Liikevaihto ja pysäköinnin kävijämäärät ovat talousarvion ja suunnitelman mukaiset.

Taloudellisessa tuloksessa 9/2023 näkyy konkreettisesti sähkönhinnan nousu, sekä uuden P-Sarastuskaaren pysäköintilaitoksen poistot kasvuna ja korkojen nousu mikä vaikuttaa rahoituskulujen kasvuun. Tavoitteenamme on, että Kauppakeskus Apajan vuokrausaste on 100 % loppuvuonna.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Etenemme talousarvion ja ennakoitujen suunnitelmien mukaisesti.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:

Kuopion Pysäköinti Oy pyrkii omalla toiminnallaan parantamaan Kuopion kaupungin työllisyyttä ja käyttämään TE-toimiston palveluita hyväkseen tarvittaessa, kuten työkokeilua, palkkatukea ym. vaihtoehtoja. Tällä hetkellä emme ole rekrytoimassa uusia työntekijöitä yhtiöömme.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen:

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen: Kuopion Pysäköinti Oy:n toimintaperiaatteena ja vahvana tavoitteena on henkilöstön koulutusohjelmat eri muodoissa.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteita noudatamme siten, että otamme huomioon digitaalisilla palveluratkaisuilla ympäristöarvot ja pyrimme edistämään työhyvinvointia yhtiössämme. Tulevaisuuden visiona on kehittää myös pyörien pysäköintipalveluita.

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy

Tehtävä: Asuntotuotannon harjoittaminen Kuopion alueella sekä omistamiensa kiinteistöjen hallinta, ylläpito ja vuokraaminen

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto	M€	10,7	11,4	11,2	8,5	11,4
Tilikauden tulos	M€	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0
Käyttöaste	%	90,5	93,2	93,0	93,1	94,0
Asuinneliövelka	€/asm ²	684	672	670	644	670

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	10,7	11,4	11,2	8,5	11,4
Investoinnit M€	4,1	1,4	4,0	1,2	3,0
Takaukset kaupungilta M€	5,7	4	3,0	3,2	3,0
Kaupungilta saadut lainat M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos M€	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0
Osingot ja korot kaupungille M€ (maksetut takausprovisiot lainoista)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Henkilöstönlukumäärä 31.12.	15	14	13	13	13

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Yhtiön toiminta on ollut suunnitellun mukaista, opiskelijoiden asunnontarve kohdistuu edelleen huomattavan suurelta osin yksiihinkin keskustaan ja oppilaitosten välittömään läheisyyteen. Tammi-syyskuussa asuntojen käyttöaste oli 93,1 %, koko vuoden päivitetyn tavoitteen ollessa 94 %. ARA on myöntänyt erityisryhmien investointiavustuksen ja korkotukilainan Savilahden kampusalueen rakennushankkeelle. Hankkeen kokonaishankinta-arvo on n. 28 milj. euroa ja Savilahteen rakentuu yhteensä 265 opiskelija-asuntoa. Tämänhetkisen aikataulun mukaan ensimmäinen rakennus valmistuu kesällä 2025 ja toinen vuoden 2025 lopussa.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Koko vuodelle asetettujen taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen näyttää todennäköiseltä. Tilikauden tulokseen (2,6 milj. euroa) tässä vaiheessa vuotta ei ole huomioitu poistoja eikä tilinpäätössiirtoja, joiden myötä tulos tullee olemaan tavoiteltu 0 euroa vuoden lopussa.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:

Yhtiön toteuttamat investoinnit sekä kiinteistöihin liittyvät erilaiset mm. huolto-, korjaus- ja kunnossapitotoimet työllistävät Kuopion alueen yrityksiä merkittävästi.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen:

Kuopas rekrytoi kesäksi 2023 kesätyöntekijöitä 2 kpl erilaisiin kiinteistönhoidon työtehtäviin.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Uudet rakennushankkeet, Savilahti mukaan lukien, on toteutettu energiatehokkaina A-energialuokan passiivitaloina ja rahoitettu Kuntarahoituksen Vihreällä rahoituksella. Asukkaiden vuokrattavissa on ollut yhteiskäyttöinen sähköauto, lisää autoja otetaan käyttöön 1–2 kpl lähiaikoina. Huoneistojen sisälämpötilaan perustuva, tekoälyä hyödyntävä lämmitysjärjestelmä on ollut käytössä suuressa osaa kiinteistökantaa vuoden alusta lähtien. Järjestelmän avulla tavoitellaan vuositason n. 10 %:n säästöä lämmönkulutuksen osalta. Samaan järjestelmään on liitetty myös älykäs ilmanvaihdon tehokkuuden säätö, minkä avulla kiinteistöjen sähkönkulutusta on mahdollista pienentää vuositason n. 10 %.

Niiralan Kulma Oy

Tehtävä: Asuntotuotannon harjoittaminen Kuopion alueella sekä omistamiensa kiinteistöjen hallinta, ylläpito ja vuokraaminen

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	M€	-8,5	5,7	1,1	4,1	1,9
Käyttöaste	%	96,7	97,6	97,5	97,3	97,2
Asuinneliövelka	€/asm ² max	570	546	<600	535	<600
Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelma (parannus vuoden 2015 tasosta)	%	5,2	6,5	6,5	-	7,0

Koti Kuntoon -remontit kirjattu suoraan tulokseen, tulosvaikutus

2,5 M€ 3,65 M€ 2,8 M€ 1,5 M€ 3,0 M€

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	44,1	54,6	56,0	41,9	56,3
Investoinnit M€	16,1	13,3	24,0	10,5	15,0
Myynti kaupungille M€	3,0	3,4	3,2	0,9	1,5
Takaukset kaupungilta M€	32,7	41,8	39,5	39,4	39,1
Kaupungilta saadut lainat M€	0,1	1,0	1,0	1,0	1,0
Tilikauden tulos M€	-9,6	0,0	0,0	4,1	0,0
Osingot ja korot kaupungille M€	0,1	0,2	0,2	0,0	0,2
Henkilöstönlukumäärä 31.12.	146	140	150	144	144

Tavoite 2022 luvut ovat Niiralan Kulma sisältäen Kiinteistö-KYSin.

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Niin operatiivinen toiminta, kuin talous ja rakennuttamisen investoinnitkin etenevät suunnitellusti. Investoinnit 09/2023 olivat 10,5 milj. euroa. Kustannussäästöjä haetaan mm. päivystystyön ulkoistamisen, varastonhallinnan järjestelyn, ja liputuskäytäntöjen muutoksen kautta. Tehtäväjärjestelyjen kautta pyrimme tehostamaan toimintaa niin, että osaan henkilöpoistumista ei tarvitse rekrytoida uutta henkilöä tilalle.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat kolmannella kvartaalilla käyttöastetta lukuun ottamatta. Kumulatiivinen käyttöaste syyskuun lopussa oli 97,3 %, tavoitteeseen 97,5 % ei tulla pääsemään.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Toimimme kaupungin strategian mukaisesti työllisyyden, resurssiviisauden ja kiertotalouden kehittämisessä. Vahvistamme Kuopion kaupungin elinvoimaa tarjoamalla laadukkaita kohtuuhintaisia asuntoja vastuullisesti ja ympäristöystävällisesti kuopiolaisille ja Kuopioon muuttaville. Kehitämme kaupunkikuvaa rakentamalla viihtyisää asuinympäristöä niin uusille alueille kuin myös täydennysrakentamalla.

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen ja osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen:

Teemme tiivistä yhteistyötä Sakkyn kanssa: tänä vuonna meillä on ollut työharjoittelussa 11 opiskelijaa ja kaksi oppisopimuskoulutettavaa. Kaikkiaan Nikulla on ollut Sakkyn opiskelijoita työelämän oppimisjaksoilla (työharjoittelussa tai oppisopimuksella) 87 opiskelijaa. Lisäksi olemme työllistäneet 15 kesätyöntekijää. Urakkahankinnoissa olemme edistäneet heikossa työmarkkina-asetuksessa olevien henkilöiden työllistymistä julkisten hankintojen avulla.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Ympäristöohjelmamme 2021–2030 yhdessä Kuopio 2030 -toimenpideohjelman ja VAETS-energiatehokkuussopimuksen kanssa ohjaavat toimintaa energiatehokkuuden parantamiseen tavoitteellisesti. Olemme mukana KiertoKasvu - hankkeessa, jossa Savonian kanssa edistämme rakentamisen sivuvirtojen hyötykäyttöä rakennusprojekteissa. Pilotoimme uudiskohteessamme Neulastie 6:ssa etsien mahdollisuuksia käyttää joustavasti rakennusten purkumateriaalia osana kohteen maanrakennusta

Kuopion Vesi Oy

Tehtävä: Toimittaa asiakkailleen hyvää talousvettä ja huolehtii viemäriveriesien poisjohtamisesta ja käsittelystä.

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 86 %, Siilinjärven kunta 14 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto	M€	31,8	31,9	33,7	24,2	32,2
Tuloutus omistajalle, korot	M€	4,4	4,4	4,3	3,2	4,3
Henkilöstön työhyvinvointi, sairauspoissaolot	pv/htv	16,1	14,0	10,0	9,5	10,0

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	31,8	31,9	33,7	24,2	32,2
Investoinnit M€	12,6	10,1	11,9	9,1	12,5
Myynti kaupungille M€	1,2	1,2	1,2	0,9	1,2
Kaupungilta saadut lainat M€	123,7	120,2	120,2	122,0	120,2
Tilikauden tulos M€*	-0,8	-0,8	0,0	-0,4	-1,4
Osingot ja korot kaupungille M€	4,4	4,4	4,3	3,2	4,3
Henkilöstölukumäärä 31.12.	93	94	95	95	95

*verosuunnittelutarve, evl-poistot

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Ajalla 1.1.-30.9.2023 yhtiön liikevaihto on 24,2 milj. euroa, joka on 72 % koko vuoden arvioidusta liikevaihdosta. Myyty vesimäärä näyttää edelleen pienenevän arvioidusta. Käyttökustannukset ovat 12,1 milj. euroa, joka on 74 % koko vuodelle arvioiduista.

Investoinnit ovat 9,1 milj. euroa eli 76 % koko vuoden investoinneista. Suurimpia laitosinvestointeja vuonna 2023 ovat Puijon vesisäiliön saneeraus, Jänneniemen ja Hietasalon vedenottamoiden saneeraukset, etäluettavien vesimittareiden pilot-hankkeen jatkuminen ja Kettulanlahden jätevesipumppaamon saneeraus. Uutta vesihuoltoverkostoa rakennetaan Kuopiossa Savilahteen ja Hiltulanlahteen sekä Siilinjärvellä Päivärinteelle, Vuorelaan, Haapamäelle ja Taivallahteen.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ennusteen mukaan myyty vesimäärä on vuonna 2023 300.000 m³ (4 %) pienempi kuin talousarviossa. Tämä pienentää yhtiön liikevaihtoa. Myös liittymismaksutulot pienenevät: talousarviossa näitä tuloja on 1,3 milj. euroa, mutta toteuma-arvio on 600.000 euroa. Ennusteen mukaan vuoden 2023 liikevaihto tulee olemaan 1,5 milj. euroa (3 %) pienempi kuin talousarviossa.

Vuoden 2023 talousarviossa on ostetun energian kustannukset arvioitu noin 500.000 € liian pieniksi. Kokonaisuudessaan käyttökustannukset pysyvät talousarviossa.

Tilikauden tulokseksi arvioidaan -1,5 milj. euroa, kun talousarviossa tulos oli + 105.000 €.

Yhtiön kokonaisinvestoinnit ylittävät talousarvion. Tämä johtuu ennakoitua suuremmista verkostoinvestoinneista, joiden arvioidaan ylittävän 800.000 €. Talousarviota laadittaessa Savilahden vanhan varikon alueen verkostohankkeen laajuus ei ollut selvillä ja hankkeelle varattiin talousarviossa 300.000 €. Ko. hankkeen toteumaennuste vuoden 2023 loppuun on 1,1 milj. euroa.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:

Kuopion Vesi Oy rekrytoi vakituista henkilöstöään suunnitelmallisesti ja tarpeen mukaan.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen:

Kuopion Vesi kouluttaa aktiivisesti työntekijöitään. Yhtiöllä on henkilöstösuunnitelma, jota päivitetään vuosittain. Uusia työntekijöitä rekrytoidaan suunnitellusti. Yhtiössä työskentelee kesätyöntekijöitä sekä työharjoittelijoita vuonna 2023 yhdeksän henkilöä.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen investoinneissa, hankinnoissa ja palvelutuotannossa:

Yhtiön jätevedenpuhdistamoilla on tehty puhdistusprosessien optimoinnit. Verkoston mallinnuksen avulla optimoidaan verkostovesien pumppausta ja näin mahdollisesti saavutetaan energiasäästöjä. Koko yhtiön tasolla on valmistunut energiankulutuksen tarkastelu- ja tehostamisselvitys. Kuopion Veden hiilijalanjälkiselvitys valmistui vuonna 2022. Kuopiolaisten hiilijalanjäljestä noin yksi prosentti tulee vesihuollosta. Kuopion Vesi tuottaa Lehtoniemen jätevedenpuhdistamolla uusiutuvaa lämpöä ja sähköä. Jännekiemen vedenottamolla aurinkopaneelit tuottavat vuodessa noin 30 MWh aurinkosähköä. Syksyllä 2023 paneelien määrä moninkertaistuu, jolloin kesäisin lähes kaikki laitoksen tarvitsema sähkö voidaan tuottaa itse päästöttömästi.

Savonia-ammattikorkeakoulu Oy

Tehtävä: Ammattikorkeakoululaissa määriteltyjen tehtävien hoitaminen

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 51 %, Varkauden kaupunki 22,28 %, Iisalmen kaupunki 22,76 %, Kiuruveden kaupunki 3,96 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto	M€	56,6	59,1	60,0	45,3	60
Suoritettut tutkinnot	kpl	1 245	1 319	1 460	859	1 450

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	56,6	59,1	60,0	45,3	60
Investoinnit M€	1,6	2,2	2,1	1,9	2,5
Myynti kaupungille M€*	0,1	0,1	0,1	0,04	0,1
Tilikauden tulos M€	6,6	0,2	1,0	1,7	1,3
Henkilöstönlukumäärä 31.12.	544	569	560	606	600

* Ilman hankerahoituksia

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Vuoden 2023 toiminta on käynnistynyt Savonian hallituksen hyväksymän toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti. Osaajapulaan vastataan niin tutkintokoulutuksella kuin jatkuvalla oppimisella. Savonialla on hyvä opiskelijavetovoima. Syksyllä 2023 Savonian tutkinto-opiskelijamäärä on yli 8000 opiskelijaa. Uudet koulutusavaukset tietojenkäsittelyn tradenomikoulutus, tuotantotalouden insinöörikoulutus sekä tulevaisuuden osaaja YAMK-koulutus olivat erityisen vetovoimaisia.

Savonia on palkittu Great Place to Work -mittaristolla Suomen parhaana työpaikkana suurten yritysten sarjassa pitkäjänteisen ja määrätietoisen kehittämistyön tuloksena. Henkilöstötutkimuksen mukaan 93 % työntekijöistä pitää Savoniaa todella hyvänä työpaikkana.

Savonia korkeakouluna nostaa esille Great Place To Learn -opetuksen strategiaohjelmassa. Koulutus- ja peräisen maahanmuuton tavoitteet ovat merkittäviä ja niissä alueen toimijoiden yhteistyö on oleellista onnistumisen kannalta.

Savonia toteuttaa tehtyä vastuullisuusohjelmaa niin koulutuksessa kuin tutkimus- ja innovaatiotoiminnassaan. Vastuullisuusohjelman indikaattoreita seurataan säännöllisesti.

Tutkimusalat tukevat alueen elinvoimaa ja linkittyvät vahvasti eurooppalaisiin ekosysteemeihin. Savonia vahvistaa rooliaan eurooppalaisessa korkeakouluallianssissa EU4Dual- rakenteessa. Savilahden osaamiskeskityksessä Business Center ja DigiCenter Ns toimintamallia vahvistetaan edelleen.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei merkittäviä poikkeamia, vaikka taloudellinen tilanne onkin kiristynyt tilivuoden aikana. Opiskelijahyvintointiin on kiinnitetty erityistä huomiota. Ohjauksellisesti erityisen huomion kohteena on ollut opintojen loppuunsaattamisen tehostaminen.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:

Savoniassa valmistuneiden työllisyysaste Tilastokeskuksen mukaan on 90 %. Maakuntaan heistä työllistyy noin 60 %.

Savonian henkilöstömäärä on lisääntynyt merkittävästi ja Savonia rekrytoi kansainvälisiä osaajia niin opetushenkilöstöksi kuin TKI-työhön.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen:

Korkeakouluna ja jatkuvan osaamisen kouluttajana Savoniasta valmistuu osaajia kaupungin erilaisiin tehtäviin.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Savonia toteuttaa tehtyä vastuullisuusohjelmaansa ja seuraa siinä olevia indikaattoreita. Periaatteina on, että kasvatamme hiilikädenjälkeämme perustehtävissämme ja eri toimenpitein pienennämme toimintamme hiilijalanjälkeä. Savonian laskettu hiilijälki on 2356 tCO₂.

Savonia on mukana vahvana toimijana niin paikallisissa kuin valtakunnallisissa ja kansainvälisissä ilmastoturvallisuusverkostoissa.

Savonian bio- kiertotalouden painoalan biolaboratorio on valmistunut ja otettu käyttöön. Tutkimustila sijaistaa entisessä ammuslataamon Sytytin rakennuksessa.

B. Kaupungin palvelutuotannon tilojen hallintaan keskittyvät yhtiöt

Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat

Tehtävä: Ylläpitää omistamiaan koulu- ja päiväkotirakennuksia

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto	M€	1,0	1,0	0,9	0,8	1,0
Tilikauden tulos	M€	0	0	0,0	0,0	0,0

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	1,0	1,0	0,9	0,8	1,0
Investoinnit M€	2,5	1,5	0,6	2,0	2,0
Takaukset kaupungilta M€	66,0	63,0	61,0	62,0	61,0

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Toiminta jatkuu normaalisti ja talousarvion mukaisesti. Jynkän koulun laajennushanke on loppusuoralla aikataulun mukaisesti.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei poikkeamia tavoitteissa.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:

Kiinteistöyhtiönä Koulutilat ei ole työnantaja eikä siten suoraan voi vaikuttaa tavoitteen toteutumiseen muuten kuin käyttämällä paikallisia toimijoita hankinnoissaan niiltä osin kuin se on mahdollista.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen:

Kiinteistöyhtiönä Koulutilat ei ole työnantaja.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Elinkaarihankkeissa on huomioitu jo kohteiden suunnitteluvaiheessa resurssiviisaus ja ympäristönäkökulmat. Itse Kiinteistöyhtiön eli hallinnon toiminnassa asiaa sivutaan vain välillisesti sidosryhmien (isännöinti, vakuutusyhtiö) toiminnan kautta sillä huolto ja ylläpito kuuluvat elinkaarisopimukseen.

Kiinteistö Oy Kuopion Keskuskenttä

Tehtävä: Ylläpitää kiinteistöä

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto	M€	0,4	0,4	0,2	0,3	0,4
Tilikauden tulos ennen veroja	M€	0,06	0,0	0,0	0,1	0,1

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	0,4	0,4	0,2	0,3	0,4
Myynti kaupungille M€	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3
Takaukset kaupungilta M€	2,0	1,7	1,7	1,7	1,5
Tilikauden tulos M€	0,06	0,0	0,0	0,1	0,1

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Toiminta jatkuu normaalisti ja talousarvion mukaisesti.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei poikkeamia tavoitteissa. Yhtiön vuokratuotoista muodostuva tulovirta ei riitä kaikkiin hoito- ja pääomakuluihin ja yhtiö käyttää toistaiseksi konsernilimiittiä eron kattamiseen.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:

Kiinteistöyhtiönä Keskuskenttä ei ole työnantaja eikä siten suoraan voi vaikuttaa tavoitteen toteutumiseen muuten kuin käyttämällä paikallisia toimijoita hankinnoissaan niiltä osin kuin se on mahdollista.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen:

Kiinteistöyhtiö ei ole työnantaja.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Resurssiviisaus ja ympäristönäkökulmia huomioidaan kiinteistöyhtiön käyttö, huolto- ja ylläpitotoiminnan kautta.

Kiinteistö Oy Kuopion Luukas

Tehtävä: Ylläpitää omistamiaan päiväkotirakennuksia

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 87,29 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Tilikauden tulos	M€	-0,02	0,0	0	0,0	0,0

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2
Takaukset kaupungilta M€	0,8	0,5	0,5	0,3	0,2
Tilikauden tulos M€	-0,02	0,0	0	0,0	0,0

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Toiminta jatkuu normaalisti ja talousarvion puitteissa. Suunnitelman mukaan vuosilta 2023–2024 ei suoriteta edellisuosien tapaan rahastointikirjausta vaan tuloksen käsittelyssä käytetään hyväksi kertyneitä tappiokirjauksia.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Ei poikkeamia.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:

Kiinteistöyhtiöllä ei ole työnantaja eikä siten suoraan voi vaikuttaa tavoitteen toteutumiseen muuten kuin käyttämällä paikallisia toimijoita hankinnoissaan niiltä osin kuin se on mahdollista.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen:

Kiinteistöyhtiö ei ole työnantaja.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Resurssiviisaus ja ympäristönäkökulmat huomioidaan kiinteistöyhtiön käyttö-, huolto- ja ylläpitotoiminnan kautta.

C. Palveluliiketoiminnan yhtiöt, joiden kohdalla toimitaan in-house -periaatteella

Servica Oy

Tehtävä: Tukipalveluiden tuottaminen omistajille

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 47,41 %, Pohjois-Savon hyvinvointialue 45,24 %, muut kunnat ja kuntayhtymät sekä konserniyhtiöt 7,35 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto	M€	99,3	105,7	111,3	110,6	148,0
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	M€	1,5	0,8	2,0	1,6	2,5
Asiakastyytyväisyys kehittyy vuodesta 2022 (nykyiset asiakkaat)	0-5	3,62	3,69	-		
Henkilöstön sairaus- ja tapaturmapoissaolot vähenevät edellisestä vuodesta 1 pv/hlö	Kalenteripäivää / henkilö	21,8	21,5	19,8	16,4	19,8
HVA:n haltuunotto ja sopimuksen mukainen toiminta	Poikkeamien määrä Q2 - Q4 suhteessa liikevaihtoon säilyy vuoden 2022 tasolla. Poikkeamia/ 1 milj. euroa	-	-	Q3/2022: 0,5	1,3	

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	99,3	105,7	111,3	110,6	148,0
Investoinnit M€	0,5	2,4	1,5	2,3	3,9
Myynti kaupungille M€	43,5	47,4	25	21,6	25,0
Kaupungilta saadut lainat M€	3,1	2,7	1,6	2,5	2,3
Tilikauden tulos M€*	1,5	0,8	2,0	1,6	2,5
Osingot ja korot kaupungille M€	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
Henkilöstölukumäärä 31.12.	1 207	1 326	1 507	1 805	1850

* Ostohyvitysten jälkeen

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Servica Oy:n strategian toteuttaminen tullaan esittelemään pääomistajien tapaamisessa ja osakaskokouksessa lokakuun 2023 aikana. Pääomistajatapaamisessa tullaan käsittelemään myös yhtiön omistussuhteiden jakautumista tulevaisuudessa.

Yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen päivittäminen meneillään. Luonnokset ovat tällä hetkellä kommentoilla osakkailta. Osakassopimus on tarkoitus allekirjoittaa 06/2024 aikana; uusi yhtiöjärjestys on tarkoitus hyväksyä kevään 2024 virallisessa yhtiökokouksessa.

Kuopion kaupungin puitesopimus on allekirjoitettu 27.9.2023. Palvelusopimukset allekirjoitetaan vuoden 2023 loppuun mennessä. Puitesopimuksen kattavuus säilyy ennallaan ja kirjaukset perustuvat yhteistyön syvenemiseen ja kumppanuuden kehittämiseen.

Pohjois-Savon Hyvinvointialueen aluehallitus teki päätöksen 14.8.2023 hankintapalvelusopimuksen tekemisestä Servica Oy:n kanssa. Kuopion kaupungin omistajaohjausjaosto teki 11.9.2023 päätöksen, jossa edellytettiin tekemään yhtiön toimialaa koskeva arvio suhteessa Sansia Oy:hyn ja varmistamaan, ettei yhtiöiden toiminnoissa ole päällekkäisyyksiä ja yhtiöiden toiminnan kehittäminen on hallittua sekä muutosten vaikutukset ennakoitavissa. Servica Oy ja Sansia Oy toimittavat asiasta tilannekuvan Kuopion kaupungin omistajaohjaukselle 6.11.2023 klo 12.00 mennessä.

Eettisten ohjeiden tekeminen etenee, ohjeiden hyväksyntä yhtiön hallituksessa vaiheittain vuoden 2023 lopun ja 2024 alun aikana.

Arvioimme yhtiön toimintavarmuuden ja taloudellisen aseman säilyvän hyvällä tasolla. Yhtiö kykenee toteuttamaan sille määritellyt tehtävät sekä kehittämään toimintaansa suunnitelmien mukaisesti.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Arvioimme, että yhtiön toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat muiden kuin tulostavoitteen osalta tavoitetason mukaiset vuonna 2023. Tuloksen osalta näemme haasteita kasvaneiden kustannusten osalta. Merkittävimmät ennakoimattomat muutokset liittyvät henkilöstökulujen kasvuna työehtosopimusten perälautaratkaisun toteutumiseen sekä inflaatiokehitykseen materiaalikustannuksissa ja ostopalveluissa. Yhtiö ei tule pääsemään vuonna 2023 ennakoituun tulostavoitteeseen; tuloksen ennustetaan olevan tasolla, joka ei vaikuta yhtiön maksukykyyn eikä vakavaraisuuteen.

Mestar Kuopio Oy

Tehtävä: Kaupunkiympäristön rakentamisen ja kunnossapidon palvelujen tuottaminen Kuopio konsernille.

Tavoitteena laadukkaan ja kustannustehokkaan palvelutuotannon lisäksi vastata osaltaan Kuopion kaupungin kokonaiselinvoiman lisäämisestä voimassaolevan strategian painopisteiden mukaisesti.

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 99,94 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto	M€	36,4	33,0	35,0	26,8	34,9
Tilikauden tulos	M€	0,4	0,6	0,5	0,7	0,6

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	36,4	33,0	35,0	26,8	34,9
Myynti kaupungille M€*	32,1	32,7	34,5	26,6	34,5
Takaukset kaupungilta M€	-	-	-	-	-
Kaupungilta saadut lainat M€	6,2	5,9	5,5	5,9	5,5
Tilikauden tulos M€	0,4	0,6	0,5	0,7	0,6
Osingot ja korot kaupungille M€	0,26	0,20	0,2	0,2	0,2
Henkilöstönlukumäärä 31.12.**	187	193	188	231	189

* Sisältää myös sisäiset erät

** Vakituiset ja määräaikaiset henkilöt palveluksessa 31.12. Ei työllistettyjä tms.

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Yhtiön liikevaihto on toteutumassa budjetin mukaisesti, mutta tulos tulee olemaan suhteessa pienempi kuin edellisenä vuonna – liikevoittoprosentti asettuu kuitenkin omistajan asettamaan 3–5 %:n tavoiteväliin. Tuloskehitykseen vaikuttaa suurelta osin yleisen kustannustason nousu ja rakentamisen puolella ylivuotiset urakat, joissa osassa kustannukset

painottuvat vuodelle 2023. Kunnossapidossa uusien urakoiden yksityiskohdat ovat vielä auki ja siltä osin tilanne elää vielä jonkin verran. Urakat aloitettiin 1.10.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet tullaan saavuttamaan. Liikevaihto tulee toteutumaan hieman arvioitua suurempana.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:

Työvalmennustoimintaa on edelleen kehitetty opinnollistamisen suuntaan. Olemassa olleiden polkujen lisäksi Mestar on ollut koordinoimassa työssä tapahtuvaa tutkintoon johtavaa kouluttautumista. Alustavat kokemukset ovat olleet lupaavia ja toimintaa jatketaan. Veropalaumakeskustelua on pidetty yllä ja siitä on sovittu yhteisiä toimenpiteitä mm. yrittäjäjärjestön edustajien kanssa.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen:

Työnantajamielikuvan parantamiseksi on osallistuttu erilaisiin tilaisuuksiin, ostettu näkyvyyttä ja ennen kaikkea panostettu olemassa olevan henkilöstön työhyvinvointiin ja työtyytyväisyyteen. Toteutettujen työhyvinvointikyselyjen perusteella toimenpiteet ovat olleet oikean suuntaisia. Oppilaitosyhteistyö on hyvällä tasolla ja sitä edelleen kehitetään mm. työssäoppimisen suhteen. Työn ohessa tapahtuva opiskelu on mahdollistettu lisäämällä työn joustavuutta.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Ympäristöraportissa vuodelta 2022 asetettiin tavoitteet myös vuodelle 2023 - näitä tavoitteita seurataan aktiivisesti ja niistä raportoidaan niin sisäisesti kuin ulkoisestikin. Esimerkiksi omien jätteiden kierrätysastetta seurataan kvartaaleittain ja tulokset esitellään yhtiön intran etusivulla.

Urakoitsijainfossa on sovittu vastuullisen toiminnan periaatteista Mestarin työtehtävissä - tätä ohjaamaan ollaan päivittämässä Mestarin prosessikaavioita ja työohjeita esimerkiksi ympäristö vastuullisuuden näkökulmasta. Sisäinen auditointi aiheesta toteutetaan vielä loppuvuonna 2023 sekä kunnossapidossa, että rakentamisessa.

Mestar on ollut ja tulee olemaan uusiomateriaaleiden käyttökokeiluissa aktiivinen toimija. Tästä osoituksena on osallistuminen UUMA – hankkeisiin.

MESTAR haki RALA Ympäristö - sertifikaattia ja auditointi suoritettiin syyskuun lopulla. Virallisesti sertifikaatti saadaan käyttöön vuoden loppuun mennessä.

Järviseudun Työterveys Oy

Tehtävä: Tuottaa laadukkaat työterveyshuolto- ja palvelut omistajilleen ja järjestämisvastuun mukaisesti alueen yrityksille

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 60,2 %, Pohjois-Savon hyvinvointialue 18 %, Siilinjärvi 12 %, Varkaus 9 %,

Tuusniemi 0,2 %, Kuopion Vesi Oy 0,2 %, Mestar Kuopio Oy 0,2 %, Servica Oy 0,2 %

Tavoitteet	Tavoitteen mittari	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Mittarin tavoitetaso 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto	M€	9,5	10,3	11,5	9,6	12,5
Tilikauden tulos	M€	0,5	0,8	0,6	0,2	0,3
Omavaraisuusaste	%	72,8	75,4	72,0	73,1	75,0
Asiakastytyväisyys	(4-10)	v. 2022	-	9	-	8,5

Tunnusluvut	TP2021	TP2022	Tavoite 2023	Toteuma 9/2023	Ennuste 2023
Liikevaihto M€	9,5	10,3	11,5	9,6	12,5
Investoinnit M€	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Myynti kaupungille M€	4,1	0,1	2,2	1,9	2,5
Tilikauden tulos M€	0,5	0,8	0,6	0,2	0,3
Henkilöstönlukumäärä 31.12.	92 (htv 69)	92	90	94	92

Toiminta ja arvio loppuvuoden etenemisestä

Yhtiö on tuottanut työterveyspalvelut kuluvana vuonna noin 25.000 henkilöasiakkaalle, osalle alihankintana. Palveluvalikoimaa on laajennettu asiakastoiveiden mukaisesti etäasioinnin osalta viikonloppuihin. Syksyn aikana palveluvalikoimaa laajennetaan edelleen.

Poikkeamat toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin

Vuosittaiset perusmaksut laskutettiin syyskuussa ja tämä vaikutti tulokseen positiivisesti. Loppuvuoden aikana tulovirrassa tapahtuu pientä aaltoliikettä kausi-influenssarokotusten vuoksi.

Kaupunkikonsernin yhteiset tavoitteet

Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen:

Yhtiö tekee aktiivista työterveysyhteistyötä Kuopion kaupungin kanssa kaupungin henkilöstön työ- ja toimintakyvyn turvaamiseksi. Kaupungilla on käytössään yhtiön tarjoamat monipuoliset palvelut, jotka auttavat työntekijöitä ja esihenkilöitä työkykyhaasteiden kohdatessa.

Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen:

Yhtiö edistää osaltaan asiakasyritystensä henkilöstön hyvää työkykyä ja toimii ensilinjassa ohjaten työntekijöitä ammatilliseen kuntoutukseen, mikäli työ ja työkyky eivät kohtaa. Yhtiö tarjoaa harjoittelupaikkoja sote-alan henkilöstölle, kouluttaa työterveyshuoltoon erikoistuvia lääkäreitä ja toimii yhtenä yleislääketieteeseen erikoistuvien lääkäreiden koulutuspaikkana.

Resurssiviisauden ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen:

Koska monessa yrityksessä henkilöstöresurssit ovat kaikkein arvokkaimpia, on resurssiviisautta löytää oikea työ oikealle tekijälle niin, että työkyky ja motivaatio ovat kohdillaan. Työterveysyhteistyössä ratkaistaan monitahoisia ongelmia työn ja työntekijän työ- ja toimintakyvyn yhteensovittamiseksi.